

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПЪРВА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

НА

5. заседание

Вторникъ, 5 мартъ 1939 г.

(Открито въ 16 часа)

Председателствувалъ председателятъ Никола Логофетовъ. Секретари: Светославъ Славовъ и Стефанъ Багриловъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.	
Отпуски:	43	5. За одобрение подписанитѣ въ София на 12 февруарий 1940 г. стопански споразумения между България и Югославия. (Приемане)	47
Законопроекти	43	6. За одобрение подписанитѣ на 29 юний 1939 г. въ Римъ стопански спогодби между България и Италия. (Приемане)	48
Предложения	43	7. За одобрение подписаната на 16 януарий 1940 г. въ Мадридъ стопанска спогодба между България и Испания. (Приемане)	51
Отговоръ на питането на народния представителъ Димитъръ Марчевъ отъ председателя относно избора на парламентарнитѣ комисии	44	Законопроекти: 1. За облагане данѣкоплатцитѣ съ патентъ за 1940 г. (Второ четене)	54
Говорили:		2. За измѣнение и допълнение на закона за извънбюджетенъ (свръхсметенъ) кредитъ отъ 1.650.000.000 л. за оформяване изплатенитѣ, но неформени разходи презъ разни години („Държавенъ вестникъ“, бр. 17, отъ 24. IV. 1930 г.) (Второ четене)	54
Д. Марчевъ	44	Говорили:	
Председателъ Н. Логофетовъ	44	Д-ръ Н. Сакаровъ	55
По дневния редъ:		А. Стояновъ	55
Предложения: 1. За освобождаване отъ новоизносни такси и магазинажъ новоизнесенитѣ и транзитирани презъ страната стоки, стоварени на българскитѣ пристанища отъ чуждестранни параходи, които следъ започване на военнитѣ действия сѣ се отбили въ тия пристанища и стоварили носенитѣ отъ тѣхъ стоки, поради опасностъ отъ неприятелско нападение. (Приемане)	44	М-ръ Д. Божиловъ	55
2. За разрешаване новоизноса на 5 пощенски колетии по описъ № 37/14—18 отъ 2 януарий 1939 г. на Столичната митница за Врачанското градско общинско управление и пр. (Приемане)	45	3. За допълнение на членъ 25, т. 17, отъ закона за Българската народна банка. (Второ четене)	56
Говорили:		Говорили:	
Д. Захариевъ	45	Н. Мушановъ	56
М-ръ Д. Божиловъ	46	М-ръ Д. Божиловъ	57
3. За освобождаване отъ вносно мито и пр. машинитѣ, материалитѣ и всички други съоръжения и принадлежности, които ще се внесатъ за новата термична електрическа централа въ гр. Варна. (Приемане)	46	4. За оставяне въ сила и действие законитѣ за бюджетитѣ и бюджетитѣ на държавата, на желѣзницитѣ и пристанищата и на разнитѣ фондове на държавата, включително и на Главната дирекция на строежитѣ за 1939 бюджетна година и презъ м. априль 1940 г. (Второ четене)	59
4. За освобождаване отъ вносно мито и други данѣци и такси 3.700 броя мушамии, които Главната дирекция на строежитѣ е внесла отъ странство. (Приемане)	46	Дневенъ редъ за следващото заседание	59

Председателъ Никола Логофетовъ: (Звъни) Г-да народни представители! Понеже присъствуватъ повече отъ една трета отъ народнитѣ представители, съгласно чл. 10 отъ правилника за вътрешния редъ въ Народното събрание, обявявамъ заседанието за открито.

(Отсъствуватъ следнитѣ народни представители: Атанасъ Каишевъ, Велизаръ Багаровъ, Георги Чалбуровъ, Димитъръ Киревъ, Дълчо Тодоровъ, Коста Божиловъ, Найдънъ Райновъ, Никола Градевъ, д-ръ Николай Николаевъ, Петко Стайновъ, д-ръ Петъръ Шишковъ, Петъръ Думановъ, Спасъ Ганевъ, Стефанъ Радионовъ, Стефанъ Керкенецовъ и Филипъ Рафаиловъ)

Има да направя следнитѣ съобщения.

Разрешилъ съмъ отпуски на следнитѣ народни представители:

на г-нъ Петко Стайновъ — 1 день;
на г-нъ Стефанъ Керкенецовъ — 1 день;
на г-нъ Стефанъ Радионовъ — 2 дена;
на г-нъ Димитъръ Киревъ — 2 дена;

на г-нъ Велизаръ Багаровъ — 4 дни и
на г-нъ Атанасъ Каишевъ — 4 дни.

Постъпили сѣ:

Отъ Министерството на финанситѣ — законопроектъ за отпускане на заемъ въ размѣръ на 75.000.000 л. отъ Пощенската спестовна каса на Главната дирекция на строежитѣ;

Отъ Министерството на финанситѣ — предложение за одобряване XVIII-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21 февруарий 1940 г., протоколъ № 28, относно разрешаването да се изваряватъ на ракия кашии отъ лѣтни плодове, зимни сливи и други прѣсни плодове презъ времето отъ 1 февруарий до 30 априль на следната следъ производствената година;

Отъ Министерството на правосъдието — предложение за одобрение на наредбитѣ-закоии, решенията и постановленията, издадени възъ основа на чл. 47 отъ конституцията за време отъ 25 октомврий 1939 г. до 23 февруарий 1940 г.

Да се раздадатъ.

Постъпило е питане до бюрото на Камарата от народния представител г-нъ Димитър Марчев, избран от Карнобатската избирателна колегия, на което питане аз съм готов да отговоря.

Преди да минем към дневния ред, моля г-нъ Марчев да прочете питането си.

Димитър Марчев: (Отъ трибуната. Чете) „До Бюрото на XXV обикновено Народно събрание.

Г-нъ председателю! Въ представителитъ отъ бюрото на Народното събрание парламентарни комисии въ заседанието отъ 28 февруарий т. г. азъ не съмъ посоченъ въ нито една, тогазъ когато има народни представители писани въ две и три такива. Като се има предвидъ работата въ парламентарнитъ комисии, не е трудно да се разбере, че тия народни представители не ще иматъ физическа възможностъ да изпълнятъ назначението си въ нито една, ако тѣ искатъ да взематъ участие въ толкова много комисии.

При това положение на аномалия въ разпредѣлението на народни представители въ разнитъ парламентарни комисии, моля да ми се отговори:

1. Кои сж били ръководнитъ начала при разпредѣлението на народнитъ представители въ парламентарнитъ комисии;

2. Кои сж били съображенията, да не бѣда поставенъ въ нито една;

3. Кои сж били мотивитъ да бѣда зачеркнати отъ комисията по Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти, тогазъ когато самъ председателятъ на бюрото на Народното събрание, три часа преди откриване заседанието на Пленума, бѣше оповестилъ открито, че съмъ вписанъ въ тази комисия;

4. Ако съмъ изявилъ желание да бѣде въ комисията по Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти, то е защото съмъ стопанинъ на 300 декара обработаема земя и на 10 декара модерно лозе;

5. Защо се допушта съ този начинъ на действие да се ширятъ разни слухове между народнитъ представители, да залѣга въ душата имъ смущение и дори да се намѣзва името на единъ министъръ, иначе мой много добъръ приятелъ, че е взелъ участие въ това мое зачеркване;

6. Най-после, ако не е държано смѣтка за престижа на народния представителъ съ това зачеркване, не смѣтате ли, че е нанесена най-тежка обида на една цѣла избирателна колегия, чисто земедѣлска, каквато е Карнобатската, която избира само единъ народенъ представител, колегия, които дава, освенъ за вътрешна консумация, 2,000 вагона пшеница за износъ, колегия съ най-големото и прочуто овцевѣдство въ цѣла България, колегия съ най-прочутото лозарство и винарство, което се ценя тѣй много на чуждия пазаръ.

За Бога, вложете повече енергия и воля въ работата си и пресѣчете домогванията, отъ кждето и да идватъ тѣ, защото само така ще се издигне престижътъ на Народното събрание.“

Председателъ Никола Логофетовъ: (Става правъ) Г-да народни представители! Мога да се похваля, че подредянето на комисията за мене свърши съ свършено малко неприятности. Разбирамъ огорчението на нашия колега г-нъ Димитър Марчев. Г-нъ Димитър Марчевъ бѣше вписанъ лично отъ мене въ комисията по Министерството на земедѣлието. Г-нъ Димитър Марчевъ остана вписанъ въ списъка на комисията по Министерството на земедѣлието до последния моментъ. При мене, обаче, въ моя кабинетъ, се яви г-нъ Косю Аневъ, заедно съ други 10-15 души народни представители и протестира, че, бидейки истински земедѣлецъ, не е поставенъ въ комисията по Министерството на земедѣлието. И понеже отъ присъстващитъ тогава въ кабинета ми народни представители получихъ сведения, че г-нъ Марчевъ, споредъ тѣхъ, билъ само запасенъ полковникъ пенсионеръ, азъ самъ, на своя отговорностъ, безъ да питамъ г-нъ Марчевъ — предъ когото се извинявамъ — безъ да питамъ министра на земедѣлието или нѣкой другъ министъръ, го зачеркнахъ отъ тази комисия, като счетохъ, че ще бѣде по-полезно да впиша въ комисията по Министерството на земедѣлието единъ добъръ земедѣлецъ, какъвто е г-нъ Косю Аневъ, отъ който, ако се не лъжа, има и литература по земедѣлието. Азъ заличихъ г-нъ Косю Аневъ отъ комисията по Министерството на благоустройството и на негово мѣсто вписахъ запасния полковникъ г-нъ Димитър Марчевъ. При диктовката, обаче, на машината азъ съмъ прочелъ за членъ на комисията по Министерството на благоустройството г-нъ Косю Аневъ, който бѣше зачеркнатъ съ червено мастило, и г-нъ Димитър Марчевъ остана невписанъ въ никоя комисия. Понеже можеше да се коригира тази грѣшка — азъ смѣтамъ, че

може и сега да се коригира, още повече че г-нъ Косю Аневъ е готовъ да се откаже отъ комисията по Министерството на благоустройството — азъ помолихъ моя приятелъ г-нъ Димитър Марчевъ да се съгласи да влѣзе въ комисията по Министерството на благоустройството. Той, обаче, категорично ми отказа, като ми заяви: „Или въ комисията по Министерството на земедѣлието, или никжде“. Така тази фактическа грѣшка не се поправи — по негово желание. Да го поставимъ сега въ комисията по Министерството на земедѣлието, ще трѣбва пѣкъ да отстъпимъ г-нъ Косю Аневъ.

Оказа се, г-да народни представители, че наистина азъ съмъ билъ заблуденъ, защото впоследствие г-нъ Димитър Марчевъ ми заяви, че той има 300 или 600 декара земя, че има 10 декара лозе, че има овце, че наистина той е земедѣлецъ, макаръ и запасенъ полковникъ — обстоятелства, които на мене не ми бѣха известни. Съжالياвамъ твърде много за станалата грѣшка, защото, ако тѣ ми бѣха известни, азъ нѣмаше въ никой случай да ресня отъ комисията по Министерството на земедѣлието г-нъ Димитър Марчевъ.

Моля сега г-нъ Димитър Марчевъ да съете, че азъ умишлено не съмъ го лишилъ отъ участие въ комисията. Повтарямъ: азъ го заличихъ отъ комисията по Министерството на земедѣлието, защото наши колеги народни представители ми заявиха, че той не е земедѣлецъ. Ако г-нъ Димитър Марчевъ желае да бѣде членъ на комисията по Министерството на благоустройството, тогава азъ смѣтамъ, че съ г-нъ Косю Аневъ много лесно ще уредя въпроса.

Г-да народни представители! Грѣшки сж допустими, но това сж неволни грѣшки, тѣ не сж умишлени, и азъ не нося никаква отговорностъ. Огорченъ е г-нъ Марчевъ — смѣтамъ, за него си, съ основание — но при тия обяснения, които давамъ, считамъ, че ще бѣде доволенъ.

Г-да народни представители! Пристъпваме къмъ първата точка отъ дневния редъ:

Одобрене предложението за освобождаване отъ новонизносни такси и магазинажъ новоизнесенитъ и транзитирани презъ страната стоки, стоварени въ българскитъ пристанища отъ чуждестранни параходи, които следъ започване на военнитъ действия сж се отбили въ тия пристанища и стоварили носенитъ отъ тѣхъ стоки, поради опасностъ отъ неприятелско нападение.

Моля г-нъ секретаря да прочете предложението.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за освобождаване отъ новонизносни такси и магазинажъ новоизнесенитъ и транзитирани презъ страната стоки, стоварени въ българскитъ пристанища отъ чуждестранни параходи, които следъ започване на военнитъ действия сж се отбили въ тия пристанища и стоварили носенитъ отъ тѣхъ стоки, поради опасностъ отъ неприятелско нападение.

Г-да народни представители!

Следъ започване на военнитъ действия на 1 септември 1939 г. въ Варненското и Бургаското пристанища сж акустирили чуждестранни параходи, които сж били лишени отъ възможността да продължатъ пътя си, тѣй като сж се намирили въ положение на опасностъ отъ неприятелско нападение. Нѣкои отъ тия параходи, въ които сж се намирили стоки, сж разтоварили последнитъ въ магазинитъ на Варненската и Бургаската митници до получаване необходимитъ сведения за мѣстоназначението имъ или до получаване на съответнитъ коносаменти, следъ което сж щѣли да бждатъ обмитени за вносъ, новоизнесенни, а нѣкои транзитирани презъ страната.

Тия отъ тѣхъ, които сж новоизнесенни въ срокъ отъ 3 месеци отъ датата на приемането имъ въ магазинитъ на казанитъ митници, на основание чл. 111, буква „е“, отъ закона за митницитъ сж освободени отъ заплащане на следущия се магазинажъ, а сж обложени отъ митницата съ следущитъ се новоизносни такси, отъ които нѣма законно основание да бждатъ освободени. А тия отъ сжщитъ стоки, които сж транзитирани презъ страната, сж били обложени отъ митницитъ съ следущия се магазинажъ до деня на предаванетоъ имъ на ж. п. администрация.

Предвидъ на това, че стокитъ отъ тия параходи сж разтоварени въ казанитъ пристанища по причини, лежащи вънъ отъ волята на превозача имъ, намирамъ, че тия отъ тѣхъ, които сж били новоизнесенни отъ страната въ 3-месеченъ срокъ отъ приемането имъ въ магазината на съответната митница, следва да се освободятъ и отъ заплащане на

следуемитъ се новоизносни такси, а тия отъ тѣхъ, които сѣ били транзитирани презъ страната, да бѣдатъ освободени отъ заплащане на следуемия се магазинажъ.

Въ закона за митницитѣ нѣма законоположение, по силата на което да се извърши освобождаването, отъ тия такси, поради което това може да стане само по законодателенъ редъ.

Горното като излагамъ, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целта решение.

гр. София, февруарий 1940 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ новоизносни такси и магазинажъ новоизнесенитѣ и транзитирани презъ страната стоки, стоварени въ българскитѣ пристанища отъ чуждестранни параходи, които следъ започване на военнитѣ действия сѣ отбили въ тия пристанища, поради опасностъ отъ неприятелско нападение и които стоки впоследствие сѣ били новоизнесени въ 3-месечния срокъ отъ датата на приемането имъ въ магазинята на съответната митница или транзитирани презъ страната.

Одобрява се да се освободятъ отъ заплащане на новоизносни такси и магазинажъ стоваренитѣ въ българскитѣ пристанища стоки отъ чуждестранни параходи, които следъ започване на военнитѣ действия сѣ отбили въ тия пристанища, поради опасностъ отъ неприятелско нападение и които стоки впоследствие сѣ били новоизнесени въ 3-месечния срокъ отъ датата на приемането имъ въ магазинята на съответната митница или транзитирани презъ страната.

Председателъ Никола Логофетовъ: Искат ли нѣкой думата? — Никой не иска думата. Ще гласувамъ.

Който приематъ прочетеното отъ г-нъ секретаря проекторешение, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме къмъ точка втора отъ дневния редъ:

Одобрение предложението за разрешаване новоизноса на 5 пощенски колетѣ по описъ № 37/14—18 отъ 2 януарий 1939 г. на Столичната митница и пр.

Моля г-нъ секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за разрешаване новоизноса на 5 пощенски колетѣ по описъ № 37/14—18 отъ 2.I. 1939 г. на Столичната митница, за облагане стоката по вносна Декларация № 26728 отъ 21. X. 1939 г. на същата митница, по ст. 512 в/2 отъ вносната митнишка тарифа и за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси помпената инсталация и електрическа уредба, които ще се внесатъ отъ Врачанското градско общинско управление.

Г-да народни представители!

1. Съ пощенски описъ № 37/14—18 отъ 2 януарий 1939 г. сѣ приети въ Столичната митница 5 колетѣ № № 5701—5705, 59 кгр., съдържащи радиоапарати. Съжитѣ колетѣ стоятъ въ магазинята повече отъ 3 месеци, вследствие на което новоизносането имъ не може да се допустне, имайки се предвидъ постановленията на чл. 12 отъ закона за митницитѣ, съгласно който, такива стоки се обмитватъ за вносъ.

Върѣкнъ това, съ писмото си № 97745, отъ 20 юний 1939 г., Главната дирекция на пошитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ, отдѣлъ за пощенски съобщения, по нареждане на изпращача отъ Франция, моли да се разреши новоизносътъ на въпроснитѣ петъ колетѣ, понеже адресангътъ — Дружество „Жага“, бул. „Мария Луиза“ № 31 — отказалъ обмитването и получаването имъ.

2. Съ вносна декларация № 26728, отъ 21 октомврий 1939 г. на Столичната митница, общинското управление въ гр. Перникъ е внесло въ страната за нуждитъ на клинцата си една инсталация, състояща се отъ агрегати, кондензатори, електровентилатори и други на обща тежестъ 14.658 кгр.

Вноснитѣ мита и другитѣ данъци и такси за тази стока възлизатъ на 124.300 л.

Общината, обаче, не била въ състояние да заплати тази сума, затова съ заявление отъ 27 октомврий 1939 г. моли същата стока да бѣде обложена по ст. 512 в/2 на вносната митнишка тарифа съ 8% по стойностъ, въобще да ѝ се направятъ отстъпки, които били направени и на други общини.

Въ последния случай митата и пр. ще възлизатъ на около 80.000 л.

3. Съ писмо № 941, отъ 26 януарий 1940 г. Врачанското градско общинско управление съобщава, че общината била сключила договоръ съ фирмата инж. Стефанъ Пенчевъ — София, площадъ „Славейковъ“ № 7, за доставка и монтажъ на помпената инсталация и електрическата уредба на строящия се общински водопроводъ „Бистрецъ“.

Всички разходи по водопровода се покривали отъ единъ разрешенъ преди една година заемъ отъ 5.900.000 л. отъ фонда „Общински налози“.

Поради поскъпването на металитѣ и машинитѣ, разрешениятъ заемъ нѣмало да бѣде достатъченъ за покриване разходите по построяването на водопровода, затова общината моли да ѝ се разреши да внесе безъ вносно мито и други данъци и такси помпенатитѣ по-горе помпена инсталация и електрическа уредба.

За уважаване молбитѣ, за които е дума въ пунктове 1, 2 и 3 на настоящия докладъ, въ закона за митницитѣ нѣма законоположение, затова повдигнатитѣ въпроси трѣбва да бѣдатъ разгледани отъ Народното събрание.

Това като излагамъ, моля ви, г-да народни представители, да разгледате повдигнатитѣ въпроси и, ако одобрите, да приемете представеното ви за целта решение.

гр. София, февруарий 1940 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за разрешаване новоизноса на 5 пощенски колетѣ по описъ № 37/14—18 отъ 2 януарий 1939 г. на Столичната митница, за облагане стоката по вносна декларация № 26728 отъ 21 октомврий 1939 г. на същата митница по ст. 512 в/2 отъ вносната митнишка тарифа и за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси помпената инсталация и електрическа уредба, които ще се внесатъ отъ Врачанското градско общинско управление.

Одобрява се следното:

1. Да се разреши новоизносътъ на 5 пощенски колетѣ, № № 5701 до 5705 включително, килограма бруто 59, по описъ № 37/14—18 отъ 2 януарий 1939 г. на Столичната митница;

2. Да се обложи стоката по вносна декларация № 26728 отъ 21 октомврий 1939 г. на Столичната митница, подадена отъ името на общинското управление въ гр. Перникъ, по ст. 512 в/2 на вносната митнишка тарифа съ 8% по стойностъ и

3. Да се освободи отъ вносно мито и други данъци и такси помпената инсталация и електрическа уредба, които ще се внесатъ отъ Врачанското градско общинско управление за общинския водопроводъ „Бистрецъ“.

Председателъ Николай Логофетовъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Димитъръ Захариевъ.

Димитъръ Захариевъ: Г-да народни представители! Народното представителство бѣ сезирано досега съ нѣколко предложения за освобождаване отъ мито и други такси доставени отъ чужбина машини, инсталации и пр. за нѣкои общини. Ние приехме тѣзи предложения поради това, че се касаеше за задоволяването на обществени нужди и за облекчаване финансовото положение на нѣкои общини — нѣщо, което азъ напълно одобрявамъ. Обаче въ пунктъ първи на току-що прочетеното проекторешение се иска да бѣде разрешенъ новоизносътъ на получени петъ пощенски колетѣ отъ една частна фирма. Касае се за една частна търговска сдѣлка съ въпроснитѣ петъ колетѣ съ обща тежестъ 59 кгр., съдържащи радиоапарати, изпратени до едно французко дружество, което, обаче, е отказало да ги получи. Сега се иска тѣхното новоизнасяне, като бѣдатъ освободени отъ плащането на мито.

Г-да народни представители! Азъ не мога да одобря пунктъ първи отъ предложеното проекторешение, защото се накрѣпняватъ интереситѣ на фиска. Ако тая фирма е направила една неудачна сдѣлка и се счита ошетенъ, да се обърне къмъ съответнитѣ съдебни инстанции, отъ които да търси удовлетворение. Въ случая нѣмаме налице и форсмажорни причини, които да мотивиратъ едно такова искане отъ страна на тая частна фирма, за разрешаване на новоизносъ.

Ето защо азъ моля г-нъ министъра на финанситѣ да оттегли пунктъ първи отъ прочетеното проекторешение. Останалитѣ пунктове одобрявамъ напълно.

Председателъ Николай Логофетовъ: Има думата г-нъ министърътъ на финанситѣ.

Министър Добри Божилов: Г-да народни представители! Още когато се почна одобряването на предложението за освобождаване от мито, азъ ви казахъ, че внасямъ тия предложения по решение на Министерския съветъ. Като министър на финансите, азъ имамъ интересъ да събера за държавата колкото се може повече приходи. И ако се прекъсне тази практика, азъ ще бъда доволенъ. Въ случая, обаче, народниятъ представителъ, който току-що говори за тѣзи петъ пощенски колетъ, погрѣшно постави въпроса, като смѣта, че азъ искамъ да услуга на една частна фирма, която нѣма никакви отношения съ Министерството на финансите. Искането за разрешаване новоизнасянето на въпроснитъ петъ пощенски колетъ е направено и е мотивирано отъ Главната дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ. Мотивитъ, за да направи това искане Главната дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ, ще трѣбва да се търсятъ въ пощенската конвенция между насъ и Франция. Не забравяйте, че такъвъ случай може да се представи и на нашата пощенска администрация — да не бждатъ приети въ Франция изпратени отъ насъ за тамъ колетъ. Въ случая ние изпълняваме една международна взаимностъ и затова Главната дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ е направила искане да се разреши новоизнасянето на тѣзи получени у насъ петъ пощенски колетъ. При това и сумата е много малка — казасе се за 3-4 хиляди лева.

Следователно, г-да народни представители, касае се да удовлетворимъ едно искане на нашата Главна дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ. Съ французката фирма нито Министерството на финансите е имало нѣкакви отношения, нито пъкъ тя е правила нѣкакви постѣпки. Смѣтамъ, че ще сгрѣшимъ, ако не одобримъ това искане на Главната дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ, защото може да се случи същото и съ наши пратки въ Франция, и то за много по-голямъ суми — да отговорятъ и на насъ така, както се иска сега отъ господина да отговоримъ ние на тѣхъ. Смѣтамъ, че за една нищожна сума не бива да се показваме неучтиви и неуслужливи, и то тогава, когато имаме по една международна пощенска конвенция предвидени подобни задължения. Въ мотивитъ къмъ предложението е казано ясно, че то се прави възъ основа на искане отъ Главната дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ, а не по искане на частната фирма.

Моля ви още единъ пътъ да се съгласите да се одобри това искане на Главната дирекция на пошитъ, телеграфитъ и телефонитъ и да гласувате разрешаване новоизнасянето на въпроснитъ петъ пощенски колетъ безъ заплащането на такси отъ страна на французката администрация. (Ръкоплѣскания)

Председател Никола Логофетовъ: Ще гласувамъ. Ония г-да народни представители, които приематъ проекторешението, както се прочете отъ г-нъ секретаря, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка трета отъ дневния редъ:

Одобрене предложението за освобождаване отъ вносно мито и пр. машинитъ, материалитъ и всички други съоръжения и принадлежности, които ще се внесатъ за новата термична електрическа централа въ гр. Варна.

Моля г-нъ секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за освобождаване отъ вносно мито и пр. машинитъ, материалитъ и всички други съоръжения и принадлежности, които ще се внесатъ за новата термична електрическа централа въ гр. Варна.

Г-да народни представители!

Понастоящемъ гр. Варна разполагалъ съ дизелова централа съ мощностъ 1100 квл. и за производство на електрическа енергия се доставялъ ежегодно отъ странство газъ за около 6.500.000 л. При това положение производениятъ киловатъ-часъ струвалъ на общината близу 2 л.

Съ VIII-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 30. VI.1937 г., протоколъ № 105, е разрешено на Варненското градско общинско управление да построи нова термична електрическа централа, съ мощностъ на първо време 2200 квл. за нуждитъ на гр. Варна и придаления къмъ града районъ до гр. Провадия включително. При новата електрическа централа производството на киловатъ-часъ щѣло да струва около 1 л.

Освенъ това, не ще се изнася и чужда валута, тъй като за горивенъ материалъ при новата централа ще се употребяватъ мѣстни каменни въглища, а не газъ. Превозва-

нето пъкъ на въглищата ще засили трафика по б. д. железници и за този превозъ щѣли да се заплащатъ на б. д. железници около 2.000.000 л., а за стойността на сжщитъ — на минитъ надъ 2.000.000 л.

Независимо отъ горензложеното, производството на енергия отъ новата централа не ще е въ зависимостъ отъ международнитъ събития, които прѣчатъ за вноса на газъ.

Водима отъ тази стопанска необходимостъ, Варненската градска община пристѣпила къмъ строежа на централата, като доставката и монтажътъ на тази централа били възложени на „Чехско-Моравска Колбенъ Данекъ“ — Прага, за 19.980.000 л. Въ тази сума не влизали разходите за мита, бери и други митнически разноси, както за машинаритъ, така и за амбалажа на сжщитъ, които, съгласно чл. 10 отъ поемнитъ условия, били за смѣтка на общината.

Въпросната централа била съ задача отъ общодържавенъ и стопански интересъ, поради което общината моли да се разреши по надлежния редъ освобождаването отъ заплащане на мита, общински данъци, акцизи и пр. материалитъ и съоръженията, включително и амбалажа имъ, които ще се внесатъ за нуждитъ на казаната нова термична електрическа централа.

Горното като излагамъ, моля, ви, г-да народни представители, да разгледате поставения въпросъ, и, ако одобрите, да приемете представеното за целта решение.

Гр. София, февруарий 1940 г.

Министър на финансите: Д. Божиловъ.

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ вносно мито и пр. машинитъ, материалитъ и всички други съоръжения и принадлежности, които ще се внесатъ за новата термична електрическа централа въ гр. Варна.

Одобрява се:

Да се освободятъ отъ вносно мито и други данъци и такси, машинитъ, материалитъ и всички други съоръжения и принадлежности, включително и амбалажа, които ще се внесатъ за новата термична електрическа централа въ гр. Варна.

Председател Никола Логофетовъ: Ще гласувамъ. Които приематъ прочетеното предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка четвърта отъ дневния редъ:

Одобряване предложението за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси на 3.700 (три хиляди и седемстотинъ) броя мушамъ, които Главната дирекция на строежитъ при Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството е внесла отъ странство.

Моля г-нъ секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ проекторешението за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси на 3.700 (три хиляди и седемстотинъ) броя мушамъ, които Главната дирекция на строежитъ при Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството е внесла отъ странство.

Г-да народни представители!

Съ писмата си подъ № № 5084, отъ 26 априль 1939 г., и I-6347, отъ 22 май с. г., Главната дирекция на строежитъ при Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството донася, че по-голямата частъ отъ персонала на сжщата дирекция работѣлъ на открито и билъ изложенъ на дъждъ, снѣгъ и киша.

Поставенъ при такива условия, персональтъ билъ изложенъ на простуда и заболяване, което се отразявало на службата.

Поради тѣзи причини, налагало се сжщиятъ персоналъ да бжде снабденъ и облѣченъ съ непромукаемо облѣкло — 3.700 броя мушамъ, които дирекцията е внесла отъ странство, като стойността имъ ще бжде изплатена отъ персонала въ продължение на шестъ месеци.

Тѣй като засега било невъзможно държавата да даде такова облѣкло безплатно, Главната дирекция на строежитъ моли, щото сжщото облѣкло да бжде освободено поне отъ вносно мито и други данъци и такси.

Понеже въ закона за митнитъ нѣма законоположение, по силата на което да се освободятъ отъ мито и пр. въ-

проснитъ мушамы, моля ви, г-да народни представители, да разгледате въпроса и, ако одобрите, да приемете пред- ставеното ви за целта решение.

Гр. София, февруарий 1940 г.

Министъръ на финанситъ: Д. Божиловъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за освобождаване отъ вносно мито и други данъци и такси на 3.700 (три хиляди и седемстотинъ) броя мушамы, които Главната дирекция на строежитъ при Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството е внесла отъ странство.

Одобрява се:

„Да се освободятъ отъ вносно мито и други данъци и такси 3.700 (три хиляди и седемстотинъ) броя мушамы, включително и амбалажа, които Главната дирекция на строежитъ при Министерството на общественитъ сгради, пѣтищата и благоустройството е внесла отъ странство за нуждитъ на персонала на сѣщата дирекция.“

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ про- четеното предложение, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозин- ство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка пета отъ дневния редъ.

Одобряване предложението за одобрение подписанитъ въ София на 12 февруарий 1940 г. стопански споразумения между България и Югославия.

Моля г-нъ секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„М О Т И В И

къмъ законодателното предложение за одобрение подпи- санитъ въ София на 12 февруарий 1940 г. стопански спора- зумения между България и Югославия.

Г-да народни представители!

Въ сключения на 24 май 1934 г. договоръ за търговия и корабоплаване между България и Югославия бѣха опре- дѣлени (въ приложение В) желѣзнопѣтнитъ линии презъ югославска територия за българския транзитъ. Обаче линията Царибродъ-Мариборъ не бѣ предвидена, а тя доби извънредно голѣмо значение за българския износъ следъ присъединяването на Австрия къмъ Германия. Отъ друга страна, съ сѣщия договоръ (чл. 22) дветъ страни се бѣха споразумѣли да прилагатъ разпорежданията на Бар- целонската конвенция и статутъ отъ 20 априлъ 1921 г.

ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ПРОТОКОЛЪ

къмъ договора за търговия и корабоплаване между Цар- ство България и Кралство Югославия отъ 24 май 1934 г.

Българското Царско Правителство и Югославското Кралско Правителство се съгласиха да внесатъ следното измѣнение въ Договора за търговия и корабоплаване между Царство България и Кралство Югославия отъ 24 май 1934 г.:

I. Чл. 22 отъ Договора за търговия и корабоплаване между Царство България и Кралство Югославия се из- мѣня и гласи:

„Що се отнася до корабоплаването по Дунава и въ неговата международна мрежа, за него важатъ постано- вленията на конвенцията отъ 23 юлий 1921 г., съ която е потвърденъ окончателниятъ статутъ на Дунава“.

II. Настоящиятъ допълнителенъ протоколъ, съставенъ въ два оригинални текста на български и сръбско-хърватски езици, ще бѣде ратифициранъ и размѣната на ратифика- ционнитъ инструменти ще стане въ най-скоро време въ София. Той ще влѣзе въ сила петнадесетъ дни следъ раз- мѣната на ратификациитъ. Дветъ правителства, обаче, сѣ съгласили да го поставятъ предварително временно въ сила отъ дѣня на подписването му.

Подписанъ въ София на 12 февруарий 1940 г.

За Югославия:

(п) М. Юришичъ-Штурмъ

За България:

(п) Г. Кыосеиановъ

върху режима на воднитъ пѣтища отъ международенъ интересъ и на конвенцията отъ 23 юлий 1921 г., установя- ваща окончателния статутъ на Дунава. Югославия, обаче, не ратифицира барцелонската конвенция, главно защото тя не желае да плаватъ чужди съдове по нейнитъ вътрешни води, каквито сѣ р. Савъ, каналитъ Кралъ Александъръ I и Кралъ Петъръ I, които не сѣ обявени за международни. Ето защо, трѣбваше да се измѣни съдържанието на съответния членъ отъ търговския ни договоръ съ Юго- славия. Необходимо бѣше сѣщо да се улеснятъ и допълнятъ нѣкои постановления на ветеринарната ни конвенция съ Югославия по отношение транзита на животни, които произхождатъ отъ мѣста, близки до границата къмъ страна, въ която върлуватъ болести по добитъка.

Въ резултатъ на преговоритъ, които се водиха по дипломатически пѣтъ, бѣха подписани на 12 февруарий 1940 г. въ София:

1) допълнителенъ протоколъ къмъ договора за тър- говия и корабоплаване между Царство България и Крал- ство Югославия отъ 24 май 1934 г. и

2) допълнителенъ протоколъ къмъ санитарно-ветери- нарната конвенция между Царство България и Кралство Югославия (Приложение В къмъ договора за търговия и корабоплаване между Царство България и Кралство Юго- славия отъ 24 май 1934 г.).

Като представямъ съдържанието на горепоменатитъ стопански споразумения между България и Югославия, моля ви, г-да народни представители, да приемете тукъ при- ложеното решение за тѣхното одобрение.

Гр. София, 1 мартъ 1940 г.

Министъръ на външнитъ работи и изповѣданията: Ив. Поповъ

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение подписанитъ въ София на 12 февруарий 1940 г. стопански споразумения между България и Югославия.

Одобряватъ се подписанитъ въ София на 12 февруарий 1940 г. стопански споразумения между България и Югославия:

1) допълнителенъ протоколъ къмъ договора за тър- говия и корабоплаване между Царство България и Крал- ство Югославия отъ 24 май 1934 г. и

2) допълнителенъ протоколъ къмъ санитарно-ветери- нарната конвенция между Царство България и Кралство Югославия (Приложение В къмъ договора за търговия и корабоплаване между Царство България и Кралство Юго- славия на 24 май 1934 г.).

ДОПУНСКИ ПРОТОКОЛ

уз уговор о трговини и пловидби између краљевине бугарске и краљевине Југославије од 24 маја 1934 г.

Краљевска Бугарска влада и Краљевска Југославенска влада споразумеле су се да унесу следеће измене у Уговор о трговини и пловидби између Краљевине Југославије и Краљевине Бугарске од 24 маја 1934 године.

I. Члан 22. Уговора о трговини и пловидби између Кра- љевине Бугарске и Краљевине Југославије мења се и гласи:

„Што се тиче пловидбе на Дунаву и његовој интерна- ционализованој мрежи, за њу важе одредбе Конвенције од 23 јула 1921 године којом је утврђен дефинитивни статут Дунава“.

II. Овај допунски протокол, састављен у два оригинална текста на српско-хрватском и бугарском језику, биће ратафи- кован, а размена ратификационих инструмената извршиће се у најскорије време у Софију. Он ће ступити на снагу петнајест дана по обављеној ратификацији. Обе владе, међутим, споразумне су да га ставе предходно привремено на снагу почев од дана подписа.

Подписано у Софији 12 фебруара 1940 године.

За Југославију

(п) М. ЈУРИШИЧ-ШТУРМ

За Бугарску

(п) Г. Кыосеиановъ

ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ПРОТОКОЛЪ

къмъ санитарно-ветеринарната конвенция между Царство България и Кралство Югославия.

(Приложение В къмъ Договора за търговия и корабеплаване между Царство България и Кралство Югославия отъ 24 май 1934 г.)

Българското Царско Правителство и Югославското Кралско Правителство се съгласиха да внесатъ следнитѣ измѣнения въ санитарно-ветеринарната конвенция между Царство България и Кралство Югославия:

I. По чл. 7, следъ думитѣ „чума по говедата“ се добавя „или заразна плеввропневмония по говедата“.

II. По чл. 10, въ алинея втора, редъ втори, следъ думитѣ „говежда чума“ се прибавя „шапъ“.

III. Къмъ заключителния протоколъ:

1. Въ точка 4, следъ десетия редъ, се добавятъ още следнитѣ редове:

Царибродъ—Мариборъ

Царибродъ—Бѣлградъ—Велика Кикинда.

2. Въ точка 14 добавя се още една алинея, която гласи: „Въ случай че една отъ договорящитѣ страни бжде заплашена отъ говежда чума, която би върлувала въ нѣкои отъ съседнитѣ ѝ страни, то другата страна ще има правото да забрани за времетраенето на опасността транзита на животни, животински произведения и предмети, които биха могли да се смѣтнатъ като носители на зараза и които произхождатъ отъ пограничната зона на дълбочина петдесетъ километра отъ застрашената граница. Ширината на тази зона може да се намали по споразумение на дветѣ договорящи страни“.

3. Точка 20 се поставя като точка 21, а като точка 20 се прибавя следното постановление:

„Що се отнася до директния вносъ на животни и предмети, споменати въ чл. I на конвенцията, отъ територията на една страна въ територията на другата, то дветѣ страни си запазватъ правото да издаватъ за всѣки случай специални позволения съобразно своитѣ автономни закони“.

IV. Настоящиятъ допълнителенъ протоколъ, съставенъ въ два оригинални текста на български и сръбско-хърватски езици, ще бжде ратифициранъ и размѣната на ратификационнитѣ инструменти ще стане въ най-скоро време въ София. Той ще влѣзе въ сила петнадесетъ дни следъ размѣната на ратификацитѣ. Дветѣ правителства, обаче, сж съгласни да го поставятъ предварително временно въ сила, начинаей отъ деня на подписването му.

Подписанъ въ София на 12 февруарий 1940 г.

За Югославия:

(п) М. Юришичъ-Штурмъ

За България:

(п) Г. Кьосевановъ

Председателъ Никола Логофетовъ: Ще гласувамъ. Които приематъ прочетеното предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристапваме къмъ точка шеста отъ дневния редъ:

Одобрене предложението за одобрение подписанитѣ въ Римъ на 29 юний 1939 г. стопански спогодби между България и Италия.

Моля г-нъ секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багировъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законодателното предложение за одобрение подписанитѣ на 29 юний 1939 г. въ Римъ стопански спогодби между България и Италия.

Г-да народни представители!

Стопанскитѣ спогодби между България и Италия, сключени презъ декемврий 1937 г. въ Римъ, трѣбваше да бждатъ подновени, тъй като срокътъ имъ изтичаше на 30 юний 1939 г. При това и отъ дветѣ страни се прояви готовностъ, щото стокообмѣнътъ имъ да се постави на по-широки основи. Освенъ това, поради създаването на митнически съюзъ между Албания и Италия, трѣбваше да се разшири и по отношение на Албания приложението на договора за търговия и корабеплаване между България и Италия отъ 1934 г., както и на горепомнатитѣ стопански спогодби отъ 1937 г., заедно съ тѣхнитѣ допълнения. Отъ друга страна, нѣкои митнически постановления на сѣщия договоръ за търговия и корабеплаване трѣбваше да бждатъ измѣнени съ огледъ развитието на стопанствата на дветѣ страни.

За тая целъ се заведоха въ Римъ между една българска и една италианска делегация преговори, които приключиха съ подписването на 29 юний 1939 г. на нѣколко стопански спогодбуения.

ДОПЪЛНИ ПРОТОКОЛ

уз санитарно-ветеринарскую конвенцію измежу Краљевине Бугарске и Краљевине Југославије.

(Прилог В Уговора о трговини и пловидби измежу Краљевине Југославије и Краљевине Бугарске од 24 маја 1934 године)

Краљевска Бугарска влада и Краљевска Југословенска влада споразумеле су се да унесу следше измѣне у Санитарно-ветеринарскую конвенцію измежу Краљевине Бугарске и Краљевине Југославије:

I. Чл. 7 у првој реченици иза речи „говеђа куга“, додати: „или заразно запаљење плућа код говеђи“.

II. Чл. 10 у другом ставу, другом реду, иза речи „говеђи“, додати „шап“.

III. У завршном протоколу:

1. У тач. 4 после десетог реда одозго додати следеће редове:

Цариброд—Марибор

Цариброд—Београд—Велика Кикинда

2. У тач. 14 додати још један став који треба да гласи: „У случају ако би подручје једне од Страна Уговорница било угрожено говеђом кугом која би владала у некој од суседних јој земаља, она друга Страна имаће право да забрани, за време трајања опасности, транзит животиња, сточних производа и предмета која би могла послати носиоци заразе, а који би долазили из пограничне зоне угрожене до дубине од 50 километара од речене границе. Ширина те зоне може се смањити по споразуму обеју Страна Уговорница“.

3. Тач. 20 постаје тач. 21, а као тач. 20 треба да се уметне одредаба:

„Што се тиче директног увоза животиња и предмета помених у чл. I Конвенције, са територија једне од Страна на територију оне друге, обе Стране резервишу себи право да издају, за сваки случај, нарочите дозволе, съобразно својим аутономним законима“.

IV. Овај допунски протокол, састављен у два оригинална текста на сръпско-хрватском и бугарском језику, биће ратификован, а размена ратификационних инструмената извршиће се у најскорије време у Софији. Он ће ступити на снагу петнајест дана по обављеној ратификацији. Обе владе, међутим, споразумне су да га ставе претходно привремено на снагу почев од дана подписа.

—Подписано у Софији, 12 фебруара 1940 год. не.

За Југославију:

(п) М. Јуришич-Штурм

За Бугарску:

(п) Г. Кьосевановъ

Като представямъ съдържанието на подписанитѣ на 29 юний 1939 г. въ Римъ:

1. Спогодба за разширение ѝ по отношение на Албания приложението на договора за търговия и корабеплаване между България и Италия отъ 1934 г. и на спогодбата за стокообмѣна и отнасящитѣ се до него плащания отъ 1937 г., както и на всички тѣхни допълнения;

2. Допълнителенъ протоколъ къмъ договора за търговия и корабеплаване между България и Италия отъ 1934 г. относно митническата тарифна частъ и

3. Протоколъ за продължение срока на спогодбата за стокообмѣна и отнасящитѣ се до него плащания отъ 1937 г., моля ви, г-да народни представители, да приемете тукъ приложеното решение за тѣхното одобрение.

Гр. София, 1 мартъ 1940 г.

Министъръ на външнитѣ работи и на изповѣданията:

Ив. Поповъ

РЕШЕНИЕ

за одобрение подписанитѣ въ Римъ на 29 юний 1939 г. стопански спогодби между България и Италия.

Одобряватъ се подписанитѣ въ Римъ на 29 юний 1939 г. стопански спогодби между България и Италия, както следва:

1. Спогодба за разширение и по отношение на Албания приложението на договора за търговия и корабеплаване между България и Италия отъ 1934 г. и на спогодбата за стокообмѣна и отнасящитѣ се до него плащания отъ 1937 г., както и на всички тѣхни допълнения;

2. Допълнителенъ протоколъ къмъ договора за търговия и корабеплаване между България и Италия отъ 1934 г. относно митническата тарифна частъ и

3. Протоколъ за продължение срока на спогодбата за стокообмѣна и отнасящитѣ се до него плащания отъ 1937 г.

СПОГОДБА

за разширение и по отношение на кралство Албания прилагането на българо-италианските договори и спогодби.

Царското Българско правителство и Кралското Италианско правителство, от името на Итало-албанския митнически съюз, се споразумява, щото следните договори и спогодби, които са в сила между двете страни, да се считат разширени и по отношение на Кралство Албания.

1. Договорът за търговия и корабоплаване между България и Италия от 30 юлий 1934 г., както и допълнителните договори, протоколи и конвенции;

2. Спогодбата между Царство България и Кралство Италия за уреждане стокообмъна между България, от една страна, и Италия, нейните владения и колонии, от друга страна, както и произходящите от него плащания, подписана в Рим на 3 декември 1937 г., а също и допълнителните протоколи и конвенции, с уговорка, че предвидените в чл. 3 плащания, даже и ако се отнасят до сдѣлки, уговорени преди датата на подписването на настоящата Спогодба, ще се извършват в Албания в италиански лири или в албански франка чрез посредничеството на Албанската народна банка, в качеството ѝ на касиер на Иститута Национале перь и Камби конь л'Естеро. Така внесените суми ще бъдат кредитирани, след конверсия, в случай на нужда, в италиански лири по определен курс от 6.25 италиански лири за един албански франк, по сметката „нова“ в италиански лири, предвидена в чл. 4 на горепомнатата Спогодба.

Настоящата спогодба ще бъде ратифицирана и ратификационните инструменти ще бъдат разменени в София по възможност в най-скоро време.

Тя влиза в сила от датата на размената на ратификационните инструменти.

Обаче договорящите страни се споразумява да я поставят временно в сила, начина от 1 юлий 1939 г.

Съставена в Рим, в двоен екземпляр, на 29 юний 1939 г.

За България:
(п) К. Вачовъ

За Италия:
(п) А. Джанини

ПРОТОКОЛЪ

Долуподписаните, надлежно упълномощени за това, се споразумява да изменят чл. 11 от Спогодбата между Царство България и Кралство Италия за уреждане на стокообмъна между България и Италия, нейните владения и колонии, както и плащанията, произходящи от този стокообмън, подписан в Рим на 3 декември 1937 г., както следва:

Чл. 11. — Настоящата спогодба ще бъде в сила до 30 юний 1940 г.

Тя ще се счита подновена с мълчаливо съгласие от година на година, ако не бъде денонсирана поне два месеца преди изтичането на срока ѝ.

Съставен в Рим, в двоен екземпляр, на 29 юний 1939 г.

За България:
(п) К. Вачовъ

За Италия:
(п) А. Джанини

ACCORD

Pour l'extension des traités et accords Bulgaro-Italiens au Royaume D'Albanie.

Le gouvernement royal de Bulgarie et le gouvernement royal d'Italie, au nom de l'Union douanière italo-albanaise, sont convenus que les Traités et Accords suivants en vigueur entre les deux Pays sont considérés étendus au Royaume d'Albanie.

1. Traité de commerce et de navigation entre la Bulgarie et l'Italie du 30 juillet 1934, ainsi que les Traités, Protocoles et Conventions complémentaires;

2. Accord entre le Royaume de Bulgarie et le Royaume d'Italie pour régler les échanges commerciaux entre la Bulgarie, d'une part, et l'Italie, ses possessions et colonies, d'autre part, ainsi que les paiements y afférents, signé à Rome le 3 décembre 1937 de même que les Protocoles et les Conventions complémentaires, avec l'entente que les paiements prévus à l'art. 3, même s'ils se réfèrent à des transactions stipulées avant la date de signature du présent Accord, seront effectués en Albanie en liras italiennes ou en francs albanais par l'intermédiaire de la Banque Nationale d'Albanie, en sa qualité de caissier de l'Istituto Nazionale per i Cambi con l'Esterio. Les montants ainsi versés seront crédités après conversion, le cas échéant, en liras italiennes au change fixe de Lir. 6.25 pour 1 franc albanais, au compte „nouveau“ en liras italiennes, prévu à l'art. 4 de l'Accord susdit.

Le présent Accord sera ratifié et les instruments de ratification seront échangés à Sofia de plus tôt possible.

Il entrera en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification.

Néanmoins les Parties contractantes conviennent de le mettre en vigueur, à titre provisoire, à partir du 1-er juillet 1939.

Fait à Rome, en double exemplaire, le 29 juin 1939.

Pour la Bulgarie:
(s) C. Watchoff

Pour l'Italie
(s) A. Gianini

PROTOCOLE

Les soussignés, dûment autorisés à cet effet, sont convenus de modifier l'art. 11 de l'Accord entre le Royaume de Bulgarie et le Royaume d'Italie pour régler les échanges commerciaux entre la Bulgarie et l'Italie, ses Possessions et Colonies, ainsi que les paiements y afférents, signé à Rome le 3 décembre 1937 comme suit:

Art 11. Le présent Accord aura effet jusqu'au 30 juin 1940.

Il s'entendra renouvelé par tacite reconduction d'année en année s'il n'est pas dénoncé au moins deux mois avant la fin de l'échéance.

Fait à Rome, en double exemplaire, le 29 juin 1939.

Pour l'Italie:
(s) A. Gianini

Pour la Bulgarie.
(s) C. Watchoff

ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ПРОТОКОЛЪ

КЪМЪ ДОГОВОРА ЗА ТЪРГОВИЯ И КОРАБОПЛАВАНЕ МЕЖДУ
БЪЛГАРИЯ И ИТАЛИЯ ПОДПИСАНЪ ВЪ РИМЪ НА
30 ЮЛИИ 1934* ГОД.

Долуподписанитѣ, надлежно упълномощени за това, се споразумѣха да измѣнятъ по следния начинъ Договора за търговия и корабоплаване между България и Италия отъ 30 юлий 1934 година:

I. Българското правителство се отказва отъ договорното мито отъ 7.35 лири за квинталъ, установено за едно максимално количество отъ 5.000 квинтала годишно сушени сливи отъ български произходъ, наречени кюстендилски сливи и упоменати въ забележката къмъ статия 96 на италианската митническа тарифа.

То се отказва, също, и отъ консолидацията на безмитния вносъ на предвиденитѣ въ статия № 806 на италианската митническа тарифа кожи за кожухарство, сурови, прѣсни или сушени.

II. Митата, предвидени въ статиитѣ 354 и 355 на приложение Б, относно тарифата на вноснитѣ мита въ България, се установяватъ както следва:

Статия на българската тарифа	ОЗНАЧЕНИЕ НА СТОКИТЪ	Вносни мита въ зл. лв. за 100 кгр.
354	Прежда памучна отъ една жица: А) Небѣлена: 1. Непресукана: а) до № 12 английски включително б) отъ № 14 до № 24 английски включ. в) отъ № 24 английски нагоре 2. Пресукана: а) до № 12 английски включително б) отъ № 14 до № 24 английски включ. в) отъ № 24 английски нагоре Б) Бѣлена или мерсеризирана: 1. До № 12 английски включително 2. Отъ № 14 до № 24 английски включ. 3. Отъ № 24 английски нагоре В) Боядисана или шампосана, даже мерсеризирана: 1. До № 12 английски включително 2. Отъ № 14 до № 24 английски включ. 3. Отъ № 24 английски нагоре	 55 60 80 60 70 100 70 80 110 115 120 120
355	Прежда отъ две или повече жици; а) небѣлена б) бѣлена или мерсеризирана в) боядисана или шампосана, даже мерсеризирана	 100 140 200

Настоящиятъ протоколъ ще бжде ратифициранъ и ратафикационнитѣ инструменти ще бждатъ размѣнени въ София по възможностъ въ най-скоро време.

Високитѣ договорящи страни сж съгласни, обаче, да го поставятъ временно въ сила, чрезъ размѣна на ноти въ възможния най-късъ срокъ.

Съставенъ въ Римъ въ двоенъ екземпляръ на 29. VI. 1939 г.

За България:
(п) К. ВАЧОВЪ

За Италия:
(п) А. ДЖАНИНИ

PROTOCOLE ADDITIONNEL

AU TRAITÉ DE COMMERCE ET DE NAVIGATION ENTRE
LA BULGARIE ET L'ITALIE SIGNÉ A ROME
LE 30 JUILLET 1934.

Les soussignés, dûment autorisés à cet effet, sont convenus de modifier de la manière suivante le Traité de Commerce et de Navigation stipulé entre la Bulgarie et l'Italie le 30 juillet 1934:

I. — Le Gouvernement Bulgare renonce au droit conventionnel de lres 7,35 par quintal, établi jusqu'à la concurrence de 5,000 quintaux par an, pour les pruneaux de provenance bulgare dits de Kustendil, mentionnés à la remarque de la position *ad* 96 du tarif douanier italien.

Il renonce aussi à la consolidation de l'exemption du droit de douane prévue pour les peaux pour pelletterie crues, fraîches ou sèches dont au n. 806 du tarif douanier italien.

II. — Das la liste Annexe B, relative au tarif des droits à l'entrée en Bulgarie, les droits de douane prévus pour les positions 354 et 355 restent modifiées comme suit:

Numéros du tarif bulgare	DENOMINATION DES MARCHANDISES	Droit d'entrée par 100 k. s. en liras-or
354	Filés de coton à un bout: А) non blanchis: 1. non retors: а) jusqu'au n. 12 anglais inclusivement б) du n. 14 au n. 24 anglais inclusivement в) au dessus du n. 24 anglais 2. retors: а) jusqu'au n. 12 anglais inclusivement б) du n. 14 au n. 24 anglais inclusivement в) au dessus du n. 24 anglais Б) blanchis ou mercerisés: 1. jusqu'au n. 12 anglais inclusivement 2. du n. 14 au n. 24 anglais inclusivement 3. au dessus du n. 24 anglais С) teints ou imprimés, même mercerisés: 1. jusqu'au n. 12 anglais inclusivement 2. du n. 14 au n. 24 anglais inclusivement 3. au dessus du n. 24 anglais	 55 60 80 60 70 100 70 80 110 115 120 120
355	Filés à deux bouts ou plus: а) non blanchis б) blanchis ou mercerisés в) teints ou imprimés, même mercerisés	 100 140 200

Le présent Protocole sera ratifié et les instruments de ratification seront échangés à Sofia le plus tôt possible.

Les Hautes Parties contractantes conviennent, toutefois, de le mettre en vigueur, à titre provisoire, par un échange de notes dans le plus bref délai possible.

FAIT à Rome, en double exemplaire, le 29 juin 1939.

Pour la Bulgarie:
(s) C. WATCHOFF

Pour l'Italie
(s) A. GIANINI

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ почетеното предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме къмъ точка седма отъ дневния редъ:

Одобряване предложението за одобрение подписаната на 16 януарий 1940 г. въ Мадридъ стопанска спогодба между България и Испания.

Моля г-нъ секретаря да го прочете.

Секретаръ Стефанъ Багриловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законодателното предложение за одобрение подписаната на 16 януарий 1940 г. стопанска спогодба между България и Испания.

Г-да народни представители!

Нашитъ стопански отношения съ Испания се уреждаха съ спогодбата за взаимно ползуване отъ клаузата на най-облагоприятствуваната нация, постигната въ София презъ февруарий 1922 г., и съ спогодбата за плащанията между България и Испания, подписана също въ София на 19 ноември 1934 г.

Поради събитията, които се развиха презъ последнитъ години въ Испания, търговията между дветъ страни бѣ съвсемъ разстроена и испанскиятъ пазаръ, интересенъ и важенъ за редица наши произведения, бѣ откъснатъ отъ българския износъ. Отъ друга страна, Испания произвежда редица артикули, като олово, живакъ, колофонъ, сѣра, сода, ж. п. материали (релси и пр.), желязо и др. нуждни за нашето стопанство.

Макаръ че гражданската война бѣ ликвидирана въ Испания, търговскитъ ни връзки съ тая страна не можаха да бѣдатъ възобновени главно защото новото испанско правителство не признаваше вече стопанскитъ спогодби, сключени презъ миналитъ режими въ Испания.

СПОГОДБА

между България и Испания за уреждане на стокообмѣна и отнасящитъ се до него плащания.

Българското правителство и испанското правителство, въ желанието си да уредятъ стокообмѣна между дветъ държави и отнасящитъ се до него плащания, се споразумѣха по отношение на следнитъ постановления:

I.

България и Испания ще прилагатъ взаимно най-благоприятнитъ митнически тарифи, що се отнася до размѣната на стоки между дветъ страни. Така, България се задължава да прилага за испанскитъ стоки най-низкитъ договорни митнически тарифи, прилагани или които ще се прилагатъ по отношение на трета държава. Испания се задължава да прилага за българскитъ стоки, изброени въ приложенния списъкъ, който е нераздѣлна частъ отъ настоящата спогодба, митата по втората колона отъ испанската митническа тарифа, както и договорнитъ мита, прилагани или които ще се прилагатъ по отношение на трета държава съ изключение на Португалия и на Ибероамериканскитъ републики. Горепоменатиятъ списъкъ може да се допълни по общо съгласие.

II.

Корабитъ на всѣка отъ договарящитъ страни, тѣхнитъ товари, тѣхнитъ комендантѣ и екипажи ще се ползуватъ въ пристанищата, въ териториалнитъ води, както и въ свободнитъ пристанища, зони и складове на другата страна, въ всѣко отношение отъ най-благоприятното третиране, прилагано или което ще се прилага спрямо трети държави.

III.

Дветъ правителства се задължаватъ да взематъ необходимитъ мѣрки, за да улеснятъ по всѣкакъвъ начинъ стокообмѣна между тѣхнитъ страни.

Ето защо една българска делегация бѣ изпратена въ Мадридъ, кждето тя води преговори съ делегация на испанското правителство. Тия преговори бѣха приключени съ подписването на 16 януарий 1940 г. на една спогодба между България и Испания за уреждане на стокообмѣна и произходящитъ отъ него плащания.

Спогодбата предвижда най-напредъ приложението на клаузата на най-облагоприятствуваната нация за българския вносъ въ Испания на всички български артикули, изброени въ приложената листа, които интересуватъ или биха интересували испанския пазаръ, а дава на испанския вносъ у насъ намаленитъ договорни мита, които сѣ отстъпени или ще бѣдатъ отстъпени на други държави. Българскитъ произведения трѣбваше да бѣдатъ изброени въ една листа, понеже Испания, по силата на единъ законъ, не отстъпва на никоя държава неограниченото ползуване отъ клаузата.

По отношение на корабоплаването се предвиди взаимното най-облагоприятствувано третиране за параходитъ, товаритъ и екипажитъ имъ.

По отношение на плащанията, произходящи отъ стокообмѣна, се установи една система на частни компенсации и клирингъ.

Като представямъ съдържанието на горепоменатата спогодба, моля ви, г-да народни представители, да приемете тукъ приложеното предложение за нейното одобрене.

Гр. София, 1 мартъ 1940 г.

Министъръ на външнитъ работи и на изповѣданията:
Ив. Поповъ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

за одобрение подписаната на 16 януарий 1940 г. въ Мадридъ стопанска спогодба между България и Испания

Одобрява се подписаната на 16 януарий 1940 г. въ Мадридъ спогодба между България и Испания за уреждане на стокообмѣна и произходящитъ отъ него плащания.

ACCORD

Entre la Bulgarie et l'Espagne pour le Règlement des échanges commerciaux et des paiements y afférents.

Le Gouvernement Bulgare et le Gouvernement Espagnol désireux de régler les échanges commerciaux entre les deux Etats et les paiements y afférents, sont convenus des dispositions suivantes:

I.

La Bulgarie et l'Espagne s'accordent mutuellement les tarifs douaniers les plus favorables quant aux échanges de marchandises entre les deux pays. Ainsi la Bulgarie s'engage à appliquer aux marchandises espagnoles les tarifs douaniers conventionnels les plus bas accordés ou à accorder à un tiers Etat. L'Espagne s'engage à appliquer aux marchandises bulgares, énumérées dans la liste ci-jointe qui fait partie intégrante du présent accord, les droits de la deuxième colonne du tarif douanier espagnol ainsi que les droits conventionnels accordés ou à accorder à un tiers Etat, excepté le Portugal et les Républiques Ibero-américaines. La liste ci-dessus mentionnée peut être complétée de commun accord.

II.

Les navires de chacune des parties contractantes, leurs cargaisons, leurs commandants et équipages jouiront dans les ports, dans les eaux territoriales ainsi que dans les ports, zones et dépôts francs de l'autre partie à tout égard du traitement le plus favorable accordé ou à accorder à un tiers Etat.

III.

Les deux gouvernements s'engagent à prendre les mesures nécessaires afin de faciliter de toute manière les échanges commerciaux entre leurs pays.

IV.

Сумитѣ, дължими за внесенитѣ отъ България въ Испания стоки, ще се внасятъ отъ испанскитѣ вносители по една безлихвена глобална смѣтка, водена въ швейцарски франка, открита при Институтото Еспаньоль де Монеда Екстранхера на името на Българската народна банка.

Конвертирането на валутитѣ, различни отъ швейцарския франкъ, ще се извършва по съответнитѣ курсове, обявени отъ Институтото Еспаньоль де Монеда Екстранхера въ деня на вноската. Тѣзи вноски ще се считатъ, че погасяватъ задължението на длъжника.

Институтото Еспаньоль де Монеда Екстранхера ще уведомява Българската народна банка за всѣка вноска, извършена за нейна смѣтка, като дава всички необходими пояснения.

V.

Българската народна банка ще одобрява на българскитѣ износители сумитѣ въ швейцарски франка, за които става дума въ предидущия членъ. Тѣзи суми ще служатъ за плащане на стоки, внесени отъ Испания въ България, както и за уреждане на допълнителнитѣ разноски, като транспортни разноски, комисионни и пр.

Въ случай, че глобалната смѣтка покаже салдо въ полза на Българската народна банка по-големо отъ петстотинъ хиляди швейцарски франка, България ще може да преустанови износа за Испания по клиринговъ пѣтъ.

VI.

Частнитѣ компенсации ще се допускатъ следъ предварително разрешение на компетентнитѣ власти на дветѣ страни.

Уреждането на частнитѣ компенсации ще се извършва чрезъ съответнитѣ смѣтки, открити за целта отъ Българската народна банка на името на Институтото Еспаньоль де Монеда Екстранхера.

VII.

Девизнитѣ наредби, въ сила въ дветѣ страни, ще се спазватъ дотолкова, доколкото тѣ не сѣ измѣнени съ настоящата спогодба.

VIII.

Уговаря се, че за уреждане на търговскитѣ плащания, съгласно постановленията на настоящата спогодба, Българската народна банка и Институтото Еспаньоль де Монеда Екстранхера действуватъ само като посрѣдници и не поематъ никаква отговорностъ нито по отношение на превеждането, нито по отношение на курсовитѣ колебания.

IX.

Считатъ се въ смисъла на настоящата спогодба, като българи и испанци физическитѣ и юридически лица, чието законно мѣстожителство е въ България, съответно въ Испания.

X.

Настоящата спогодба ще бѣде ратифицирана и ратификациитѣ ще се размѣнятъ въ София. Тя ще влѣзе въ сила петнадесетъ дни следъ размѣната на ратификациитѣ.

Времетраенето на настоящата спогодба ще бѣде една година, начиная отъ деня на влизането ѝ въ сила. Спогодбата ще се счита подновена чрезъ мълчаливо съгласие отъ полугодие на полугодие, ако не бѣде денонсирана най-малко два месеца преди края на всѣко полугодие.

Салдото по глобалната клирингова смѣтка, както и компенсационнитѣ сдѣлки, разрешени преди деня, въ който изтича настоящата спогодба, ще бѣждатъ ликвидирани съгласно постановленията на тази спогодба.

Изготвена въ два екземпляра, въ Мадридъ, на шестнадесети януарий хиляда деветстотинъ четиридесета година.

За България:
(п) К. Вачевъ

За Испания
(п) Х. Бейхбедеръ

IV.

Les sommes dues pour les marchandises importées de la Bulgarie en Espagne seront versées par les importateurs espagnols à un compte global tenu en francs suisses, non productif d'intérêts, ouvert par l'Instituto Español de Moneda Extranjera au nom de la Banque Nationale de Bulgarie.

La conversion des monnaies autres que le franc suisse, sera effectuée d'après les cours publiés par l'Instituto Español de Moneda Extranjera correspondants au jour du versement. Ces versements seront libératoires pour les débiteurs.

L'Instituto Español de Moneda Extranjera informera la Banque Nationale de Bulgarie de tout versement qui aura été effectué pour son compte avec toutes les indications nécessaires.

V.

La Banque Nationale de Bulgarie bonifiera aux exportateurs bulgares les sommes en francs suisses dont il est question à l'article précédent. Ces montants serviront aux paiements de marchandises importées de l'Espagne en Bulgarie ainsi qu'au règlement des frais accessoires tels que frais de transport, commissions, etc.

Dans le cas où le compte global accusera un solde en faveur de la Banque Nationale de Bulgarie supérieur à cinq cent mille francs suisses, la Bulgarie pourra suspendre ses exportations pour l'Espagne par la voie du clearing.

VI.

Les compensations privées seront admises après autorisation préalable des autorités compétentes des deux pays.

Le règlement des compensations privées s'effectuera par l'entremise de comptes respectifs ouvert à cet effet par la Banque Nationale de Bulgarie au nom de l'Instituto Español de Moneda Extranjera.

VII.

Les ordonnances en matière de devises, en vigueur dans les deux pays, seront observées pour autant qu'elles ne sont pas modifiées par le présent accord.

VIII.

Il est entendu que pour le règlement des paiement commerciaux selon les dispositions de cet accord la Banque Nationale de Bulgarie et l'Instituto Español de Moneda Extranjera n'agissent que comme intermédiaires et n'assument aucune responsabilité ni quant au transfert ni quant aux fluctuations des changes.

IX.

Sont considérés au sens du présent accord comme Bulgares et Espagnols les personnes physiques et juridiques qui ont leur domicile légal en Bulgarie respectivement en Espagne.

X.

Le présent accord sera ratifié et les ratifications seront échangées à Sofia. Il entrera en vigueur quinze jours après l'échange des ratifications.

La durée de cet accord sera d'un an à partir du jour de la mise en vigueur. L'accord s'entendra renouvelé par tacite reconduction de semestre en semestre s'il n'est pas dénoncé au moins deux mois avant la fin de chaque semestre.

Le solde du compte global du clearing ainsi que les affaires de compensation autorisées avant le jour où cet accord prend fin seront liquidés selon les dispositions du présent accord.

Fait en double exemplaire à Madrid le seize janvier mil neuf cent quarante.

Pour la Bulgarie:
(s) C. Watchoff

Pour l'Espagne:
(s) Juan Beigbeder

СПИСЪКЪ

на българските произведения, които ще се ползват при вноса имъ въ Испания отъ най-нискитъ мита.

№ на испанската митническа тарифа	С Т О К И
20	Каолинъ и естественъ калциевъ карбонатъ на прахъ
22	Разни земи и камъни, употребявани въ индустрията
24	Слюда на листа или сработка
26	Суровъ азбестъ
55	Медни руди
97	Дъски за бъчви отъ дъбово, кестеново и друго дърво
98	Железнопътни траверси
99	Стъбла отъ буково и друго дърво
132	Дървени въглища и дърва за горене
161—163	Млѣчни крави
164—166	Волове и телета
167—168	Свине
208	Сурова перушина
215 и 216	Черва — сухи и въ саламура
217 и 218	Кости въ естественъ видъ и разни животински отпадъци
557	Тъкачески совалки и гребени
789	Катранъ
800 и 801	Ленено, слънчогледово и други растителни масла
820 и 821	Глицеринъ
825, 826 и 827	Парфюмерийни есенции съ или безъ алкохолъ
864 и 865	Алкални силикати
953	Казеинъ, неупотрѣбимъ за ядене
955	Туткалъ
956 и 957	Ферменти
977	Нишесте
978	Картофена и друга скорбѣла
981	Декстринъ
990	Калцинирани кости и костени въглища
997 и 998	Маслодайни семена
1006	Медицински екстракти
1012 и 1013	Терпентинова есенция и нейни производни
1017 и 1018	Медицински растителни произведения
1019	Цвеклово семе
1020	Разни растителни произведения
1078—1080	Печатни произведения за реклама
1179 и 1180	Суровъ и обработенъ конопъ
1181 и 1182	Суровъ и обработенъ ленъ
1183	Ленени, конопени и др. отпадъци
1185—1187	Ленени, конопени и др. преди
1215	Козина отъ питомни и диви зайци и пр.
Ex. 1218 и 1219	Четина
1278	Бубено семе
1279	Копринени пашкули
1280 и 1281	Коприненъ грежъ
1282—1284	Разни копринени преди
1285—1287	Коприненъ грежъ — обработенъ
1321	Живи и заклани птици
1322 и 1323	Прѣсно и замразено месо
1324	Солено и приготвено свинско месо
1325—1325 бисъ	Шумки
1326	Свинско месо, сланина и масъ
1335 и 1336	Оризъ
1337—1342	Жито и други зърнени храни
1343 и 1344	Разни брашна
1345—1349	Варива
1350	Зеленчукови брашна
1351	Трици
1354	Картофи
1375	Захаръ
1401 и 1402	Фуражи
1405	Кюспе
1437 и 1438	Меласа
1407—1415	Млѣко — консервирано, приготвено и на прахъ
Ex. 1418	Сирене и кашкавалъ
1419	Казеинъ за храна
1420	Месни консерви
1423	Колбаси
1424	Желатинъ
1425	Разни консерви
1432	Прѣсни яйца

LISTE

des produits bulgares qui jouiront à leur importation en Espagne des droits douaniers les plus bas.

№ du tarif douanier espagnol	MARCHANDISES
20	Kaolin et carbonate de calcium naturel pulvérisé
22	Diverses terres et pierres servant à l'industrie
24	Mica en feuilles ou travaillé
26	Amiante brute
55	Minerais de cuivre
97	Douves en bois de chêne, châtaigne et autres
98	Traverses de chemin de fer
99	Bois en tronc de hêtre et autres
132	Charbon de bois et bois à brûler
161—163	Vaches laitières
164—166	Boeufs et veaux
167—168	Porcs
208	Plumes brutes
215 et 216	Boyaux secs et en saumure
217 et 218	Os naturels et divers déchets d'origine animale
557	Navettes et peignes de tisserands
789	Goudron
800 et 801	Huile de lin, de tournesol et autres huiles végétales
820 et 821	Glycérine
825, 826 et 827	Essences de parfumerie avec ou sans alcool
864 et 865	Silicates alcalins
953	Caséine non comestible
955	Colle forte
956 et 957	Ferments
977	Amidon
978	Fécules de pommes de terre et autres
981	Dextrine
990	Os calcinés et charbon animal
997 et 998	Graines oléagineuses
1006	Extraits pour la médecine
1012 et 1013	Thérébentine en essence et dérivés
1017 et 1018	Produits végétaux pour la médecine
1019	Semences de betterave
1020	Divers produits végétaux
1078—1080	Imprimés pour la publicité
1179 et 1180	Chanvre brut et travaillé
1181 et 1182	Lin brut et travaillé
1183	Déchets de lin, chanvre etc.
1185—1187	Filets de lin, de chanvre etc.
1215	Poils de lapins, de lièvres etc.
Ex. 1218 et 1219	Soie de porc
1278	Graines de vers de soie
1279	Cocons de soie
1280 et 1281	Grège de soie
1282—1284	Filets de soie divers
1285—1287	Grège travaillée
1321	Volaille vivante et abattue
1322 et 1323	Viande fraîche et congelée
1324	Viande de porc salée et préparée
1325—1325 bis	Jambons
1326	Viande de porc, lard et saindoux
1335 et 1336	Riz
1337—1342	Blé et autres céréales
1343 et 1344	Farines diverses
1345—1349	Légumineux
1350	Farines de légumes
1351	Sons
1354	Pommes de terre
1375	Sucre
1401 et 1402	Fourrages
1405	Tourteaux
1437 et 1438	Mélasses
1407—1415	Lait conservé, préparé et en poudre
Ex. 1418	Fromages Kachkaval
1419	Caséine alimentaire
1420	Conserves de viande
1423	Charcuterie
1424	Gélatine
1425	Conserves diverses
1432	Oeufs frais.

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ почетното предложение, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме къмъ точка осма отъ дневния редъ:

Второ четене на законопроекта за облагане данъкоплатците съ патентъ за 1940 бюджетна година.

Моля г-нъ докладчика на финансовата комисия да го докладва.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за облагане данъкоплатците съ патентъ за 1940 бюджетна година.

Чл. 1. Патентниятъ данъкъ занятие по наредбата-законъ за данъка върху приходитъ за 1940 бюджетна година на данъкоплатците, обложени за 1938 и 1939 години върху предполагаемъ чистъ приходъ до 80.000 л. включително годишно, се събира по размъритъ на патента за периода 1938-1939 г.“

Този членъ е приетъ отъ комисията безъ измѣнение.

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ заглавието на законопроекта и чл. 1, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

Чл. 2. Лицата, обложени съ патентно облагане, които за периода 1938-1939 години сж били обложени съ патентъ върху предполагаемъ чистъ годишенъ приходъ надъ 80.000 лева, се облагатъ за 1940 и 1941 години по подаденитъ презъ м. септември 1939 година декларации.“

Този членъ е приетъ сжщо безъ измѣнение отъ комисията.

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 2, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

Чл. 3. Лицата, обложени съ патентъ за периода 1938-1939 година върху предполагаемъ чистъ годишенъ приходъ до 80.000 лева включително, които сж напуснали занятието си до 31 декември 1939 г. включително, съобщаватъ писмено за това на съответния данъченъ началникъ, найкъсно до 15 април 1940 г. включително. За неспазването на този срокъ се налага глоба по чл. 107 отъ наредбата-законъ за данъка върху приходитъ.

Лицата, които сж започнали следъ 1 януарий 1940 г. занятие, подлежащо на патентно облагане, подаватъ декларация въ два екземпляра, въ тридесетдневенъ срокъ отъ започването на занятието. Лицата, които сж започнали занятието си следъ 1 октомври и преди 31 декември 1939 г. и не сж подали декларация за облагането имъ съ патентъ за периода 1940 и 1941 г., подаватъ такава найкъсно до 15 април 1940 г. Определениятъ по тѣзи декларации патентъ важи за 1940 г. съответно и за 1941 г., въ зависимостъ отъ предполагаемия чистъ приходъ при спазване на чл. чл. 1 и 2.“

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 3 така, както е приетъ отъ комисията, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

Чл. 4. Едноличнитъ фирми, събирателнитъ и командитнитъ безъ акции дружества, обложени съ патентъ надъ 10.000 лева, както и обложени съ патентъ кооперативни сдружения съ годишенъ оборотъ надъ 10.000.000 л., плащатъ данъкъ върху оборота, ако върху направения отъ тѣхъ оборотъ презъ изтеклата календарна година се следва по-голямъ данъкъ, изчисленъ по процентитъ за сжщитъ занятия по таблицитъ въ чл. 13, при спазване и на наредбата на чл. 19 отъ наредбата-законъ за данъка върху приходитъ. Разликата между пресмѣтнатия по таблицата въ чл. 13 данъкъ и определения патентъ се внася до 20 мартъ включително на следната година, а въ случай, че патентътъ още не е станалъ събираемъ — въ двумесеченъ срокъ отъ влизането въ сила на патента.

Разпоредбитъ на този членъ се прилагатъ за отъ началото на 1940 бюджетна година, като данъкътъ за последната се пресмѣта върху направения презъ 1939 календарна година оборотъ и се внася въ тримесеченъ срокъ отъ влизането въ сила на този законъ.“

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 4 така, както е приетъ отъ комисията, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

Чл. 5. Патентътъ за 1940 г., включително и този по чл. 1, се плаща доброволно: първата третина до 25 април, втората до 25 юлий и третата до 25 ноември 1940 г. Предадениятъ за събиране на бирниците следъ 20 април и до 20 юлий 1940 г. патентъ се плаща: първата и втората третина до 1 септември, а третата до 25 ноември 1940 г.“

Този членъ е приетъ отъ комисията безъ измѣнение.

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 5 така, както е приетъ отъ комисията, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

Чл. 6. Подробноститъ по прилагането на този законъ ще се уредятъ съ наредба отъ министъра на финанситъ.“

Председател Никола Логофетовъ: Които приематъ чл. 6, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме къмъ точка девета отъ дневния редъ:

Второ четене на законопроекта за измѣнение и допълнение на закона за извънбюджетенъ (сврѣхсмѣтенъ) кредитъ отъ 1.650.000.000 л. за оформяване изплатенитъ, но неоформени разходи презъ разни години („Д. в.“ брой 17, 24. IV. 1930 г.).

Моля г-нъ докладчика да го докладва.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за измѣнение и допълнение на закона за извънбюджетенъ (сврѣхсмѣтенъ) кредитъ отъ 1.650.000.000 л. за оформяване изплатенитъ, но неоформени разходи презъ разни години („Д. в.“ брой 17/24. IV. 1930 г.).

§ 1. Въ закона за извънбюджетенъ (сврѣхсмѣтенъ) кредитъ отъ 1.650.000.000 л., за оформяване изплатенитъ, но неоформени разходи презъ разни години, се правятъ следнитъ измѣнения и допълнения:

Сумата 1.650.000.000 л., определена въ заглавието и въ чл. 1, се измѣня на 1.900.000.000 л.

Думитъ „за оформяване изплатенитъ, но неоформени суми презъ разни години“, въ края на алинея първа на чл. 1, се замѣнятъ съ „за оформяване изплатенитъ до 1935 б. година включително суми, останали неоформени“.

Прибавя се следната нова алинея втора къмъ чл. 1, като досегащата алинея втора става трета:

„Отъ сжщия кредитъ се оформяватъ и останалитъ неиздѣлжени аванси, отпуснати отъ държавното съкровище на бившата Софийска окръжна постоянна комисия срещу припадцитъ й се врѣхнини и др. до 1924/1925 фин. година включително, на сума 14.452.450 л., и на разни общини за прехрана на непроеизводителното население, на сума 17.774.651.15 л., предметъ на чл. 12 отъ закона за облекчение на общинитъ („Д. в.“ брой 274, отъ 1933 г.), които задължения се заличаватъ.“

Следъ чл. 1 се прибавятъ следнитъ нови членове:

Чл. 1а. Възъ основа на чл. 4 отъ закона за бюджета на разнитъ фондове на държавата за 1938 б. г. и чл. 4 отъ закона за допълнителния бюджетенъ кредитъ по бюджета на държавата за 1938 б. г., разрешава се отъ кредита по настоящия законъ да се оформи и сумата 95.000.000 л., изплатена отъ Гл. дирекция на държавнитъ дългове, за сткупени облигации отъ държавнитъ заеми презъ минали години.

Чл. 1б. Разрешава се сумата 12.963.115.31 л., изплатена по смѣтката на Главната дирекция на държавнитъ дългове за извршенитъ разходи:

1. Заема по указъ № 2/1906 г. на Министерството на войната, сключенъ отъ Б. и. банка („Д. в.“ брой 10/1906 г.) — 2.653.966.07 л.

2. Комисиона върху изплатени купони и облигации по държавнитъ заеми и разлика въ курса за преводи въ чужбина за минали години — 5.833.889.48 л.

3. Погашение и лихви по държавнитъ заеми, сумитъ по които сж били обезценени въ чужбина, съкровищни бонове и други за минали години — 4.475.259.76 л., да се оформи съ завѣрени извлѣчения отъ счетоводнитъ книги на Главната дирекция на държавнитъ дългове.“

Председател Никола Логофетов: Които приематъ заглавieto на законопроекта и § 1, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)
„§ 2. Въ чл. 3 думитъ „миналитъ и настоящата 1929/1930 г.“ се замѣнятъ съ „съответнитъ минали години.“

Председател Никола Логофетов: Които приематъ § 2, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)
„§ 3. Следъ чл. 3 се прибавя следниятъ новъ чл. 4. Разрешава се извънбюджетенъ (свѣхсметенъ) кредитъ отъ 43.142.252 л. за оформяване изплатенитъ нееоформени суми презъ разни години отъ бившия фондъ „Подпомагане пострадалитъ отъ обществени бедствия.“

Оформяването да продължи до окончателното изчерпване на цѣлия кредитъ, като оформенитъ разходи се отнесатъ къмъ съответнитъ бюджетни години, презъ които се оформяватъ.

За посрѣщане на разходите по това оформяване служатъ постѣпилитъ презъ съответнитъ минали години приходи по фонда „Подпомагане пострадалитъ отъ обществени бедствия.“

Председател Никола Логофетов: Които приематъ § 3, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Законътъ е приетъ.

Има думата народниятъ представителъ г-нъ д-ръ Никола Сакаровъ.

Д-ръ Никола Сакаровъ: Понеже се приключи съ този ликвидационенъ законъ, азъ се ползувамъ отъ случая да кажа нѣколко думи.

Явно е, че ние се съгласихме да го приемемъ, защото имѣхмѣ основателни мотиви на финансовия министъръ. Същевременно, обаче, ние видѣхмѣ, че известни разходи сѣ произвеждали неправилно и незаконно и сѣ предизвикали разстройства въ бюджетитъ. И затова мисля, че, като се прие законътъ, ние ще трѣбва да изкажемъ едно пожелание въ това отношение — че по никакъвъ начинъ подобна практика не трѣбва да се продължава, защото законитъ на страната не позволяватъ.

Председател Никола Логофетов: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Ангелъ Стояновъ.

Ангелъ Стояновъ: Г-да народни представители! Следъ изказанитъ мисли отъ г-нъ Сакаровъ извънъ законопроекта, позволявамъ си да кажа и азъ нѣколко думи въ защита на сѣщата теза; защото и конституцията и много закони сѣ били нарушавани съ лошата практика да се изтеглятъ суми срещу разписки. Нѣма ни единъ законъ, който да не е нарушенъ по този начинъ. Срещу разписки сѣ теглени суми — това и г-нъ министърътъ на финанситъ може да потвърди — за разходи, за които не е имало предвидени кредити въ бюджетитъ. Значи, правото на Народното събрание е погасено отъ второстепенни разпоредители, които сѣ заповѣждали изтеглянето на сумитъ. Нѣщо повече: и днесъ даже Министерството на финанситъ не знае кои суми, отпущнати срещу разписки, сѣ за заплати и кои за други нужди. Хубаво е, че г-нъ Сакаровъ направи тая констатация въ Народното събрание и наложително е да се даде една препорѣка на г-нъ министра на финанситъ.

Г-нъ министре! Здравни финанси, здрава държава! Не бива второстепенни разпоредители да стоятъ надъ Парламента и съ бѣли разписки да теглятъ суми за милиони. Два милиарда лева сѣ изтеглени съ разписки! Г-нъ министре! Имало е времена, когато е билъ упражняванъ добъръ контролъ, както напримѣръ презъ 1910 г., когато сѣ били изтеглени срещу разписки само 42.000 л. за цѣлата финансова година, а не милиарди. Знаемъ, че отъ 1935 г. досега не сѣ теглени суми срещу разписки. Но азъ бихъ препорѣчалъ на г-на министра на финанситъ този контролъ да се упражнява и върху общинитъ и автономнитъ учреждения, защото тѣхнитъ бюджети сѣ въ органическа връзка съ държавния бюджетъ, съ финанситъ на българската държава. Г-нъ министре! Надникнете и тамъ и вижте срещу разписки колко суми сѣ изтеглени и какви неоформени разписки има. Само тогава, когато се разчитатъ тия авгиеви обори, както Вие ги наричате, ще почне една нова ера за нашитъ финанси. Българскитъ народъ трѣбва да знае, че стотинкитъ, които се събиратъ отъ него, за да влѣзатъ въ държавната каса, не се харчатъ безконтролно, че има натоварени отъ нашитъ закони органи да контролиратъ разходите. Безъ здрави финанси и безъ контролъ върху разходите ще се убие вѣрата на данѣкоплатеца къмъ нашето управление.

Председател Никола Логофетов: Г-да народни представители! Преди да дамъ думата на г-на министра на финанситъ, ще ви кажа, че азъ самъ нарушихъ правилника. Законопроектътъ е приетъ и повече разисквания не биваше да ставатъ. Нередно бѣше да давамъ думата. Но понеже господата изказаха най-добри пожелания, азъ ги оставихъ да говорятъ.

Има думата г-нъ министърътъ на финанситъ.

Министъръ Добри Божиловъ: Г-да народни представители! Още при първото четене на законопроекта азъ обяснихъ, че се касае да се ликвидира съ едно минало отъ преди 40 години. Но като казвамъ това, азъ трѣбваше малко да коригирамъ г-нъ Стояновъ, че не се касае за два милиарда лева теглени отъ съкровището срещу разписки съ нарушение на законитъ, защото голѣмата частъ — 1.803.000.000 л. — както обяснихъ при първото четене на законопроекта, сѣ теглени презъ дветъ войни, когато законитъ за Народната банка бѣше суспендиранъ, когато времената бѣха такива, че не можеше да се издаватъ платежни заповѣди и да се взематъ навреме оправдателни документи. Тогава имаше единъ единственъ законъ: което е нужно за армията, за войната, за изхранване на населението, трѣбваше да се даде на комитетитъ, сумитъ трѣбваше да се теглятъ срещу разписки. Ако има да се правятъ упрѣци, то е за това, което е вършено следъ свършване на войната, отъ 1918 до 1935 г., когато вече се тури точка на тая пакостна практика. Азъ обяснихъ, че е имало случаи, когато е нѣмало кредитъ по належнии параграфъ, и министърътъ е теглил суми по него срещу разписки; пъкъ е имало и случаи, когато въобще не е имало параграфъ за никакъвъ разходъ, а сѣ теглени суми срещу разписки. Мѣрки сѣ взети съевременно. И за честѣта на тѣзи, които сѣ теглили сумитъ, азъ заявихъ и миналия пътъ, че може да се каже, неволни грѣшки има тукъ-таме, едно-две злоупотребления, но масови злоупотребления, тъй както се смѣташе и тъй както се плашеха нѣкои, че сѣ вършени при тегленето на тия два милиарда лева, нѣма.

При първото четене на законопроекта азъ обяснихъ, че има изостанали неоправдани суми отъ 1906 г., документи сѣ загубени. Анкетирани сѣ подробно всѣки случай, обаче нѣма ни най-малко съмнение за користъ или незаконна работа. Има проявено нехайство, има слагане, има унищожени документи, безъ да бѣдатъ оформени разходите. И затова сега се иска съ едно извънчегие отъ бааката по смѣтката на държавата да бѣдатъ оформени тѣзи разходи. Съ това приключваме, изчезва всичко и това вече никой пътъ нѣма да се повтори, поради мѣрките, които сѣ взети, съ една резерва: има още една смѣтка на Министерството на външнитъ работи отъ преди войната. Давани сѣ аванси на разни лица въ легациитъ. Когато сѣ били прекъснати съобщенията, следъ примиренето, легационни чиновници сѣ теглили суми, безъ да може да имъ се съобщи отъ тукъ какъвъ бюджетъ иматъ и на какъва заплата могатъ да разчитатъ. Работи се усилено и въ това направление, за да бѣде разчистена и тази смѣтка. Може би и тамъ да има нѣкои суми неоформени, безъ да може да се прави какъвто и да било упрѣкъ или да се хвърли какъвто и да било съмнение върху службитъ. И това е една изоставена работа. И тя ще бѣде оформена съ законъ, и съ това ще бѣдатъ ликвидирани всички стари смѣтки.

Вземамъ добра бележка отъ казаното отъ г-нъ Стояновъ и заявявамъ, че ще направя необходимото, за да бѣдемъ начисто, да надникнемъ въ отчетността и на общинскитъ и автономни учреждения, въпрѣки че по законъ тѣ не сѣ подъ ведомството на Финансовото министерство. Смѣтамъ, че ще се ликвидира съ едно отдавнашно минало, безъ да има нѣщо, което да ни тревожи вече, и безъ да остане нѣкакво съмнение, че нѣщо се е забавило, за да се даде възможностъ за нѣкакви злоупотребления или за нѣкакви незаконни работи. Разчитамъ, че наскоро ще мога да ви сезирамъ съ законопроектъ за ликвидирани на последния остатѣкъ отъ смѣтката на Министерството на външнитъ работи. Съ това ще се тури единъ добъръ редъ, въ бѣдеще разходите да ставатъ най-малкото съ авансови платежни заповѣди — като се налага нуждата санкция, ако разходите не бѣдатъ оправдани въ опредѣления въ закона за б. о. п. срокъ — и абсолютно нито една стотинка да не може да бѣде теглена отъ никого и отъ никѣде срещу разписка. Смѣтамъ, че съ това теглене на суми срещу разписки трѣбва да ликвидираме. Както казахъ, най-много следъ единъ-два месеца ще бѣдете сезирани съ предложение за оформяване на още 5-10 милиона лева отъ подобни смѣтки и абсолютно никакви други смѣтки нѣма да стоятъ неоформени. (Рѣкопѣскания)

Председател Никола Логофетовъ: Давамъ 10 минути отиди.

(Следъ отиди)

Председател Никола Логофетовъ: (Звъни) Г-да народни представители! Заседанието продължава.

Преди да минемъ на дневния редъ, правя следниятъ съобщения:

Отъ Министерството на финанситъ е постъпилъ законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона за митницитъ.

Отъ същото министерство е постъпилъ законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона за митническата тарифа на вноснитъ стоки.

Постъпило е предложение за одобрение решенията на прощетарната комисия, взети въ заседанието ѝ на 16 мартъ 1939 г.

Също — предложение за одобрение решенията на прощетарната комисия, взети въ заседанието ѝ на 15 май 1939 г.

Също — предложение за одобрение решенията на прощетарната комисия, взети въ заседанието ѝ на 16 май 1939 г.

Ще се раздадатъ.

Минавале на точка десета отъ дневния редъ:

Второ четене на законопроекта за допълнение на чл. 35, т. 17, отъ закона за Българската народна банка.

Моля г-нъ докладчика да го докладва.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за допълнение на чл. 35, т. 17, отъ закона за Българската народна банка.

Параграфъ единственъ. Къмъ чл. 35, т. 17, отъ закона за Българската народна банка се прибавя следната

Забележка. Банката може да пласира допълнително една сума, ненадминаваща 140% отъ внесенія ѝ капиталъ и резерви, въ съкровищни бонове, издадени на чуждестранни фирми за заплащане на тържавни доставки и платими въ срокъ не повече отъ седемъ години.

Председател Никола Логофетовъ: Има думата народниятъ представителъ г-нъ Никола Мушановъ

Никола Мушановъ: Г-да народни представители! Новото измѣнение, съ което ни сезира докладчикътъ на комисията, се състои въ увеличаване на процента отъ 80 на 140.

Екимъ Екимовъ и други: Нищо не се чува. Ако може, излъзте на трибуната.

Никола Мушановъ: Едно време се чуваше, сега не се чува! (Смѣхъ)

(Отива на трибуната) Г-нъ докладчикътъ на комисията прочете параграфъ единственъ само съ една поправка: увеличава се процентътъ отъ 80 на 140.

Г-да народни представители! Това законче застъпва единъ отъ много сериознитъ въпроси, които има да разрешава Народното събрание. Г-нъ министърътъ на финанситъ не е чуждъ на сериозността на този въпросъ и азъ, който присъствувахъ въ комисията, бѣхъ особено радостенъ да чуя обясненията, които той ни даде. Разбирамъ деликатността, да се разискватъ такива въпроси въ Народното събрание, и азъ ще се постарая, доколкото може, да направя заключенията си по въпроситъ, които не се обгръщатъ отъ дадената редакция на законопроекта, а се намиратъ извънъ нея.

Въ какво се състои собствено въпросътъ? Споредъ чл. 35, т. 17, отъ закона за Народната банка, Народната банка не може да разполага свободно съ сумитъ, които сѫ на нейно разположение. Едно време, особено при сключването на стабилизационния и бѣжанския заеми, наложениятъ на банката контролъ се мотивираше отъ банкеритъ, които ни даваха сумитъ, съ това, че българската държава често пѣти, за да надсмогне на своитъ нужди, за посрѣщането на които не сѫ предвидени въ бюджетитъ съответни кредити, си служила съ сръдствата на банката, и по тоя начинъ се създавалъ единъ неправиленъ редъ въ държавното стопанство. За да наложатъ, ужъ, по тѣхно разбиране, правиленъ редъ и заздравяване на държавнитъ финансии, кредиторитъ тогава ограничиха много възможността на държавата да бърка въ каситъ на Народната банка. И заради туй сѫ тия ограничения, предвидени въ закона за Българската народна банка. Но държавата се развива, тя има своитъ нужди, може би въ сегашнитъ времена изключителни нужди, и г-нъ министърътъ на финанситъ

иска да му развържемъ ржцетъ, да може за посрѣщане на тия нужди да разполага съ по-голѣми сръдства отъ Народната банка, отколкото законътъ за банката допуска. Този е собствено смисълътъ на това законче.

Резервитъ и капиталътъ на Българската народна банка възлизатъ на 1.700.000.000 л. При новото законоположение, което ѝ дава право да издава съкровищни бонове въ размѣръ до 140% отъ тая сума, Народната банка ще има възможностъ да даде единъ кредитъ отъ 2.380.000.000 л. за новитъ нужди, които има държавата. Това дава увеличението на предвидения въ законопроекта процентъ отъ 80 на 140.

Г-да народни представители! Въ 1937 г. дългътъ на държавата къмъ Народната банка бѣше около 2.400.000.000 л. Съ една наредба-законъ отъ 14 февруарий 1937 г. министърътъ на финанситъ г-нъ Гуневъ увеличи тоя дългъ на държавата съ още 1.000.000.000 л. Засега държавата има дългъ къмъ Народната банка 3.400.000.000 л. Съ тая нова възможностъ, която се дава на банката, да кредитира държавата съ една сума отъ 2.380.000.000 л., дългътъ на държавата къмъ банката ще възлѣзе на около 5 1/2 милиарда лева, ако, разбира се, г-нъ министърътъ на финанситъ изразходва цялата сума.

Министъръ Добри Божиловъ: Само 5.000.000.000 л.

Никола Мушановъ: Г-нъ министърътъ може да не отиде до тамъ, но щомъ има да използва съкровищни бонове въ размѣръ на 140% отъ капитала и резервитъ на банката, това значи, че дългътъ на държавата къмъ банката — следъ издаването на съкровищни бонове за 2 милиарда и 300-400 милиона лева — отъ 3.400.000.000 л. ще възлѣзе на 5.700.000.000 л. А такова задължение на държавата къмъ банката става вече, ми се чини, прѣкомѣрно.

Но нека да се надѣваме, че за въ бѣдеше, може би, увеличението на този процентъ отъ 80 на 140 нѣма да бѣде една голѣма спѣнка за развитието на банката и за улесняване на финанситъ на българската държава.

Азъ искамъ тукъ много искрено да се почудя малко на леснотата, съ която контролтъ разреши тѣй лесно увеличението на задълженията на държавата къмъ банката, като знаея по-рано какъ банката и държавата се борѣха предъ представителитъ на този контролъ, за да позволятъ увеличението само съ нѣколко стотици милиони лева на държавния дългъ къмъ банката. Бѣдешето крие много изненади. Положението въ свѣта и положението особено на малкиѣ и слаби държави — дано не бѣда лошъ прорекъ — става отъ лошо по-лошо. И при такъвъ голѣмъ дългъ на държавата, която единъ день ще трѣбва да дири сръдства непремѣнно да го изплаща, ние ще се намѣримъ при много трудни условия, отколкото бѣхме при сключването на стабилизационния и бѣжанския заемъ въ миналото.

Но, г-да, държавата има нужди, които трѣбва да се задоволятъ. И правъ е г-нъ министърътъ на финанситъ, когато дири сръдства, за да задоволява тия нужди. Азъ знаея повелителната нужда, която застава г-нъ министра на финанситъ и управлението на банката да искатъ това измѣнение на чл. 35, точка 17, отъ закона за банката. И азъ нѣма да съмъ противникъ на тази сдѣлка, която се иска да се направи. Тя нѣкакъ си е продиктувана отъ причини отъ миналото. И фактитъ сѫ такива, каквито ги излагамъ. Какво собствено ще се прави сега съ тия съкровищни бонове? Държавата има доставки отъ чужбина. Нека изкажа пакъ съжаленията си, че тия доставки сѫ били гарантирани въ валута по сегашния курсъ — нѣщо, което е много опасно, защото въ бѣдеше азъ не знаея коя валута би запазила положението, което има днесъ. Сдѣлката, която се прави сега, е една новация чрезъ замѣстване на кредитора; вмѣсто доставчицитъ да бѣдатъ кредитори на българската държава, Народната банка иска да изплати частъ отъ тия доставки и да стане тя кредиторъ на българската държава. Това е собствено същността на сдѣлката. Казахъ и ще повторя: има повелителни нужди, които застава въ българската държава и Народната банка да направятъ тази сдѣлка — нека я направятъ. Азъ искамъ само да изкажа опасенията и резервитъ си.

Но, г-да народни представители, въ времената, въ които живѣемъ, при тази сгратъ, да не казвамъ лудостъ, която е обзела цялия свѣтъ, всички държави и народи, при тази кървопролитна война, която започна и кой знае кога ще свърши, никой не би посмѣлъ да каже, че макаръ и малка държава, ние не трѣбва да употребимъ всички възможни усилия, за да харчимъ за народната отбрана. Нито е имало въ миналото, нито има днесъ, нито ще има утре нѣкой народенъ представителъ, който, предвидъ важността и сериозността на момента, не би се съгласилъ да гласува

срѣдствата, които трѣбва да се отпуснатъ за народната отбрана.

Но, г-да, народната отбрана не се състои само въ въоръжението. Днесъ, когато хората говорятъ за бойна или за мощъ, разбиратъ една глобална, тоталитарна сила на държавата. А тя, г-да, се състои отъ въоръжение, отъ стопанска мощъ на народа, отъ здрави държавни финанси, отъ високъ народенъ духъ и отъ една здрава, веща и предвидлива дипломация. Днесъ въпросътъ за народната отбрана е комплексъ отъ много елементи. И ще победи днесъ, както виждате, най-напредъ оня, който ще може да сломи стопански противника си. Онези, който на полето на стопанската борба падне, не може да победи военно. Въ тази война целта е преди всичко да се сломи противникътъ стопански.

Искамъ да кажа, че всички тия въпроси трѣбва да ни занимаватъ, трѣбва да ни загрижаватъ. Ние сме една слаба държава. Тежеститъ ще сѫ голѣми, но ще трѣбва да се понесатъ съ героизмъ. Но, г-да, ще трѣбва да мислимъ и за стопанството на България, ще трѣбва да мислимъ сѣщо и за добритъ и здрави финанси на държавата. Заради това ние трѣбва да диримъ причинитъ, които предизвикаха това днешно положение, и да диримъ начини да ги отстранимъ. Иначе нѣма да се минатъ четири или петъ месеци, и ние ще се изправимъ пакъ предъ сѣщото положение: Народната банка може би да бѣде пакъ предъ затруднение и да иска да се отърве отъ нѣкои валути, които има, предъ страха да понесе въ бѣдеще много по-горѣми загуби.

Въпросътъ за заздравяване стопанството на страната и на държавнитъ финанси е толкова важенъ, колкото е и готовността ни да гласуваме това предложение, за да сложимъ край на едно незавидно положение. А нашитъ политически организации и институти и най-малко стопанскитъ ни институти сѫ нагодени къмъ новитъ нужди на нашия и на международния животъ! Ако вървимъ, както досега, ние за дълги месеци още ще изнасяме повече, ще ставаме повече кредитори къмъ чужбина, ще има повече да вземаме, чуждата несигурна валута ще се увеличава въ Народната банка и отъ страха, който трѣбва да имаме, че тази валута може да падне, държавата ще се принуждава отново да дири срѣдства, за да се отървава отъ нея. Тогава ние ще увѣковѣчимъ това положение и ще дойде време, когато вече не ще намираме срѣдства какъ да се справимъ съ тази тежестъ. И заради това особено стопанскитъ ни организации трѣбва да се нагодятъ къмъ новия животъ — и вътрешенъ, и международенъ.

Въпроситъ сѫ сложни, комплексни — азъ така ги разбирамъ. Азъ зная колко е тежко положението на единъ финансовъ министъръ, на едно правителство, особено днесъ, когато често стопанскитъ въпроси сѫ свързани съ политическитъ, и когато проблемитъ отъ день на день ставатъ все по-сложни и по-тежки. Нагодени ли сме ние отъ днесъ нататъкъ да предвидимъ всички усложнения и да премахнемъ причинитъ, които ни каратъ да гласуваме този законъ? Този е въпросътъ!

И ако азъ вземамъ думата днесъ, то е, за да помоля г-нъ министъра на финанситъ, да видимъ какво може да се направи. Ще дойдатъ дни, по тѣзи въпроси да можемъ по-обстойно да разискваме. Но мене ми се струва, че отъ сега трѣбва да имаме страха, че, както вървимъ, не вървимъ къмъ добъръ край. Това не е по желание на правителството. Ние сме въ такова положение днесъ, когато събитията най-малко зависятъ отъ насъ. Често пѣти сѣмъ казвалъ, че следъ събитията най-умни сѫ глупцитъ. Време е вече да бѣдемъ малко по-умни преди събитията.

Азъ ще бѣда особено радъ, ако г-нъ министърътъ на финанситъ, заедно съ компетентнитъ хора и съ стопанскитъ организации, обмисли и нареди единъ редъ, при който за въ бѣдеще да бѣждатъ по-стабилни стопанскитъ ни отношения съ държавитъ, да направимъ и положението на Народната банка по-стабилно и да запазимъ държавнитъ финанси. Само тогава можемъ да очакваме бѣдещето съ спокойствие, когато мислимъ съ ума си преди събитията! (Ръкоплъскания отъ нѣкои отъ лѣво)

Председателъ Никола Логофетовъ: Има думата г-нъ министърътъ на финанситъ.

Министъръ Добри Божиловъ: (Отъ трибуната) Г-да народни представители! Азъ благодаря на уважаемия г-нъ Мушановъ, че ми дава поводъ да дамъ още нѣколко допълнителни обяснения къмъ тѣзи, които дадохъ при приемането на законопроекта на първо четене, и къмъ тѣзи, които дадохъ въ комисията.

Азъ зная, че финансовитъ министри, включително и този на България, ги очакватъ мъчни и трудни дни. Но азъ,

който минавамъ за човѣкъ не оптимистъ — и смѣтамъ, че като не съмъ оптимистъ, по-малко грѣшки съмъ правилъ, отколкото ако съмъ краенъ оптимистъ — не се подавамъ на отчаяние и считамъ, че съ дружни сили, съ вашата подкрепа ще преодолѣемъ мѣжнотитъ. Положението не е такова, което да ни отчайва, но, разбира се, налага ни се да вземемъ навреме мѣрки, за да преодолѣемъ всички мѣжнотии и за да не изложимъ нашето стопанство и нашитъ финанси, както каза г-нъ Мушановъ, на каквато и да било изненада.

Ако азъ не се впуснахъ въ по-голѣми подробности при разясненията, които дадохъ при първото четене на законопроекта, то бѣше затова, защото съ този законопроектъ се засѣгатъ действително нѣкои деликатни въпроси, които не би могло въ тѣхната пълнота да ги разглеждаме тукъ. Но азъ смѣтамъ, че отъ тия освѣтления, които ще ви дамъ сега, всички ще излѣзете съ убеждението, че съ полагането на общи усилия ние можемъ да разчитаме на поддържането на нашето стопанство и на нашитъ финанси на нуждната висота, и не трѣбва да се отдаваме на прекаленъ песимизмъ, нито пъкъ да смѣтаме, че като поправяме сега едно зло, следъ три-четири месеци, както каза г-нъ Мушановъ, може да очакваме друго зло.

Най-напредъ, ако е въпросъ за една децентрализация въ нашата външна търговия, и ако смѣтате, че само желанието на банката да направи едно размѣстване въ своя балансъ е продуктувало да поиска това увеличение отъ 80% на 140%, азъ трѣбва да ви увѣря въ всѣки случай, че тази инициатива не дойде отъ мене, а дойде отъ банката, чрезъ писмото ѳ отъ 29 февруарий, и то съ съгласието на контролата, за която г-нъ Мушановъ каза, че тоя пътъ съ много голѣма леснота е дала разрешение. Азъ по-нататъкъ ще ви обясня, че условията действително сѫ промѣнени, за да не ви се вижда чудно, че други пътъ сме се молили въ Женева по 10 дена, за да ни позволятъ да сконтираме за 300 милиона лева бонове, а сега ни се дава това разрешение съ една лекота.

Г-да народни представители! Съ нѣколко думи само азъ ще очертая до къде стигнахме ние въ валоризирането на земеделския трудъ. Както и въ миналото заседание изтъкнахъ, ние стигнахме дотамъ, щото единъ производителъ отъ декарь ягоди да има 5.000 л., отъ декарь десертно грозде 3.000 л., отъ декарь тютюнъ до 2.500 л. и т. н. Ние не можемъ така круто да завъртимъ пресата и да кажемъ: не, всичко това ще оставимъ по дяволитъ, ние ще се върнемъ къмъ пшеницата и царевичата, за да получаватъ производителитъ само по 200-220 л. отъ декарь. Това никое правителство не го е направило, не вървамъ и да се намѣри правителство, което съ такава крутостъ да го направи. Но мѣрки се налага да се взематъ, такива се взематъ и ще се взематъ още. Азъ казахъ и миналия пътъ, че ние не трѣбва да се увличаме въ тия земеделски продукти, които, ако не се обератъ въ 12 часа и ако не се изнесатъ въ 24 часа, се развалятъ, и производителътъ не получава нищо. Както направихме хоризонтална трансформация въ земеделското производство, така сега трѣбва да направимъ трансформация и въ нашия износъ — т. е., вмѣсто да изнасяме главно грозде, плодове и зеленчуци въ сурово състояние, ние трѣбва да минемъ къмъ износъ на консервирани плодове, на пълнове, мармалади и т. н., съ което да избѣгнемъ опасността въ 24 часа да продаваме, така да се каже, на барабанъ, където можемъ и както можемъ. По този начинъ ние ще можемъ да децентрализираме нашата търговия, да отидемъ и на други пазари. Най-сетне единъ здравъ принципъ е, че никоя държава не бива да свързва съ повече отъ 30-40% стопанството си, търговията си само съ една страна. И, следователно, това старание отъ наша страна не бива да се зловиди на никого, тъй като това го правятъ и всички други страни. Възможности ние имаме, мѣрки ще се взематъ отъ всички стопански министерства и въ това отношение азъ успокоявамъ и г-нъ Мушанова, успокоявамъ и васъ, г-да народни представители, че ние ще направимъ всичко възможно до есенъта, за да можемъ да извършимъ една трансформация въ износа на нашитъ плодове и зеленчуци и да постигнемъ едно децентрализиране на нашата външна търговия. Азъ нѣма да се спирамъ тукъ да ви занимавамъ съ подробности, но ще ви кажа, че ние можемъ да действуваме по административенъ редъ, по силата на чл. 8 отъ закона за търговията съ външни платѣжни срѣдства. Или пъкъ до два-три дена азъ ще ви сезирамъ съ единъ законопроектъ за измѣнение на закона за търговията съ външни платѣжни срѣдства, за да можемъ не само да създадемъ условия, но и да насърдимъ нашия износъ къмъ страни съ свободни девизи, безъ обаче, да решаваме окончателно въпроситъ на базата на туй болно време, което

преживяваме, защото всички тръбва да се съгласим, че не е моментът при една война, при една морска блокада, да вземаме решения за окончателното уреждане на въпросите.

Временно, обаче, ние ще се справим, и ще се справим добре с това положение, като ще турим един контрол, защото действително безплатната, която настъпи у нас в туй отношение — нека си го кажем — с незаконни премии и т. н. не може да продължава повече, тъй като тя има много пакостни последици. Най-напред тя не дава възможност на добросъвестния търговец да търгува, защото се натъква на недояната конкуренция. Когато се вършат нарушения — купува се по-скъпо тук, продава се по-евтино въ странство — по този начин ние плащаме премия на недобросъвестността, а добросъвестните търговци и износители не могат да работят. Но нщо повече, тия нарушения при износа водят до друго нарушение: непризнатата, незаконната премия може да докара да се продава незаконно, надъ нормираният цени, понеже нма кой да признае платената въ повече премия, и по този начин косвено нашият внос да не става въ тзи размери, въ които може да стане, ако се тури един редъ. Такъв редъ ние ще турим, и ще го турим с всички възможни срѣства и сили. Азъ ви въвръщам, че до дватри дена ние ще турим един редъ, и то един ефикасен редъ въ тази материя.

Следователно, отъ една страна, измѣняването на девизния режимъ, отъ друга страна, трансформацията на нашия износъ ще ни помогне да избѣгнемъ тая опасностъ, за която г-нъ Мушановъ направи алюзия.

Сега, като че ли се схваща значението на това увеличение отъ 80% на 140%. Помнете, че на 30 юний 1922 г., по настояване на репарационната комисия у насъ, намъ ни се тури единъ обръчъ — да не може държавата да взема отъ банката повече отъ 4.700.000.000 л., колкото дължеше въ него моментъ, а, отъ друга страна, банкното обращение да не може да надвишава максималния размеръ на дълга на държавата къмъ банката — 4.700.000.000 л. — плюсъ дванадесеторния размеръ на нейната златна и сребърна наличност. Въ него моментъ, за съжаление, тая наличност бѣше спаднала къмъ единъ милиардъ лева — по сегашния курсъ на лева — поради изнесеното злато за внесеното у насъ американско брашно. Сребърната наличност, както знаете, по-нататък, при трансформацията на банката, отиде въ насичането на сребърните монети, обаче златната наличност ние можахме да увеличимъ отъ тогава насамъ отъ единъ милиардъ на два милиарда лева. Това — отъ една страна. Отъ друга страна, създаде се амортизационенъ фондъ, нареченъ автоматиченъ, съ това, че държавата предвижда въ разходния си бюджетъ всѣка година 3% и 4% лихви върху дълга си, обаче 1% само остава печалба на банката, а другото отива за намаление автоматично на дълга и къмъ банката. Така се намали този дългъ отъ 4.700.000.000 л. на 2.400.000.000 л. Обаче презъ 1936 г., както спомена г-нъ Мушановъ, въ времето на моя предшественик, бѣха скотирани съ разрешение на финансовия комитетъ бонове въ размеръ на единъ милиардъ лева, които се конвертираха къмъ текущата смѣтка и увеличиха дълга на държавата къмъ банката на 3.400.000.000 л., който дългъ се погасява автоматично чрезъ отдѣляне двата процента отъ 3-тѣ процента лихва, които плаща държавата на банката. Тая процедура предполага единъ срокъ отъ 50 години за окончателно погасяване на дълга.

Правителството прави тия разходи въ рамките на вота на Парламента, въ рамките на гласуваният четири милиарда и четвъртъ за въоръжения, въ рамките на гласуваният единъ милиардъ лева за обзавеждане на нашитѣ желѣзници — тая сума се увеличи напоследък отъ единъ милиардъ на 1.100.000.000 л., както това ще ви се предложи утре за одобряване; въ рамките на гласуваният 550 милиона лева за инвентаръ на новитѣ желѣзнопътни линии; като плюсъ това ще ви се предложи отъ моя колега г-нъ министърътъ на желѣзницитѣ една кредитна сдѣлка отъ 400.000.000 л. за седемъ години за подобрене на нашитѣ пощи, за разширение на нашата телефонна мрежа, защото телефонитѣ сѣ толкова доходни, че въ две или три години отъ приходитѣ имъ ще се изплатятъ разходванитѣ суми. Плюсъ това ще имаме въоръжато една кредитна сдѣлка отъ 300 или 350 милиона лева на Столичната община за доставка на трамвайни мотори и други нѣкои необходими материали за общината.

Азъ много добре разбирамъ предупрежденията, които г-нъ Мушановъ отправя. Като финансовъ министъръ, азъ чувствавамъ цѣлата тежестъ. Най-подире, азъ мога да се позова и на моето минало, за да ви кажа, че нма да изпадна въ положението азъ да изпия тая горчива чаша,

азъ да изиграя тая пакостна роля: всичко туй, което е гадено отъ десетки години за стабилността на лева, за закрепването на нашето стопанство, за санирането на нашитѣ финанси, да пропадне поради нѣкаква необмислена финансова сдѣлка. (Ржкоплѣскания)

Случаятъ, обаче, не е такъвъ. Случаятъ не е такъвъ, защото не се касае за създаване на нови задължения отъ сегашната татъкъ. Ние просто изпълняваме решенията на бившето Народно събрание. Азъ нма да влизамъ тукъ въ разбирателство на тѣхната полезностъ, защото смѣтамъ, че тѣ сѣ обмислени. Смѣтамъ сѣщо, че въ моментитѣ, които преживяватъ всички държави, въпросътъ има две страни. Въвръамъ и това, което каза г-нъ Мушановъ, но въвръамъ и това, че никой нма да прости, въпрѣки всичко, когато едно правителство сгъне ръце и не взема никакви мѣрки. Защото може да е вѣрно, че у насъ досега отговорностъ сѣ носили само тѣзи, които сѣ работили, които сѣ творили дѣла, но време е да се търсятъ отговорности, и то по-големи, когато се пропусне случаятъ, или пъкъ когато се проспи, когато не се взематъ навреме мѣрки. (Ржкоплѣскания)

Съ това азъ смѣтамъ, че правителството, изпълнявайки мандата, който му е даденъ отъ бившето Народно събрание, се мѣчи съ по-малки жертви и съ полза за стопанството, съ полза за българскитѣ финанси да изпълни тѣзи задачи. Какъ? Задълженията на съкровището сѣ намалени на 3.400.000.000 л. Това увеличение отъ 80% на 140%, както казахъ, се иска отъ самата банка и се даде веднага разрешение отъ представителя на Финансовия комитетъ, защото Финансовият комитетъ знае какво става по цѣлия свѣтъ. Ако насъ тукъ ни плашатъ тѣзи 1.600.000.000 л., въ Унгария стопанският планъ се прилага за четири години съ единъ милиардъ пенгъ, които сѣ равни на 25 милиарда лева, или при сегашния курсъ на пенгъто — на 18 милиарди лева; въ Югославия всѣка година се гласуватъ разходи за 6-7 милиарди динари, които се покриватъ съ съкровищни бонове; въ Румъния сѣ отишли въ банкното обращение до 60 милиарда леи, вън отъ създаденитѣ фондове за въоръжения, за поддържане на стопанството и т. н. Азъ не искамъ да кажа, че ние трѣбва на всѣка цена да стигнемъ нашитѣ сѣседи, нито пъкъ се утешавамъ съ това, че туй, което ще направимъ ние, е по-хубаво, отколкото ако не го направимъ. Но азъ поставямъ въпроса открито: Тѣзи бонове вече сѣ дадени; при отварянето на войната правителството — понеже при две злини се предпочита по-малката — предпочете да носи отговорността, че е направило нѣщо, безъ то да е минало презъ Народното събрание, и гласува на два пъти по 500 милиона лева съкровищни бонове. Обаче какво се оказа? Първиятъ пътъ сѣ голѣма мѣка успѣхме да пласираме 540 милиона лева бонове. Вториятъ пътъ, обаче, се оказа, че държателитѣ на нашитѣ бонове предпочитатъ да ги държатъ, отколкото да имъ платимъ веднага, по съображения, които вие можете да си представите. Не е възможно да вървимъ по този пътъ нонататъкъ. Ние има да изпълняваме още програмата за въоръженията. Ние имаме още 1½ милиарда отъ тѣзи 4.250.000.000 л., които не сѣ използвани; ние имаме кредита 1.000.000.000 л. за желѣзницитѣ; ние имаме кредита 550.000.000 л. за Дирекцията на строежитѣ. Ще дойде и кредитътъ на пошитѣ, ще дойде и кредитътъ на Столичната община.

Г-да! Който купува на кредитъ за 8 години, той купува по-скъпо, отколкото ако купи въ брой. Насъ ни се туря винаги въ цената една разлика, споредъ моето убеждение, 20-25% за риска, че не се взематъ паритѣ въ брой, а ни се даватъ стокитѣ на кредитъ за 8 години. Ние сега сме използвали на открито въ двоенъ размеръ сумата на двата заема — бѣжанския и стабилизационния. Разбира се, че тѣзи, които даватъ кредититѣ, иматъ право да поставятъ въпроса: г-да, вие за 4 милиарда заложихте всичкитѣ приходи на държавата си; вие за 4 милиарда допустнахте вмѣшательство, контрол и т. н. и т. н.; вие допустнахте предварителни вноски за анюитетитѣ; вие допустнахте месечни вноски за набиране на анюитетитѣ и т. н. гаранции и свърхгаранции, както г-нъ Сакаровъ завчера има случай да ги изброи; ако ние даваме на открито, нмаме ли право да си зададемъ въпроса: тѣзи пари ще се платятъ ли и т. н.? Когато се дава кредитъ въ голѣмъ размеръ на открито, разбира се, че кредиторътъ, отъ една страна, си поставя една премия за риска, дали ще бѣде платенъ този кредитъ; отъ втора страна, този кредитъ се застрахова, а застрахователната премия за кредитъ, за съжаление, за Ориента е доста голѣма; отъ трета страна, туря си лихва 6%; отъ четвърта страна, турятъ си разности за финансиране, защото, най-подире, който дава кредита, той определя условията. Ако сѣ тѣзи приблизително 2 милиарда лева,

които остават, не можем да откупимъ бонове, а ги употребимъ за покупка въ брой отъ чуждестраннитъ доставчици, вмѣсто на кредитъ, ние ще икономисаме 30% отъ ценитъ, или една сума отъ 600 милиона лева, отъ една страна; отъ друга страна, ние ще икономисаме лихвата 6%, която върху 2 милиарда лева прави 120 милиона лева годишно, или за 8 години — около единъ милиардъ лева. Г-да! Азъ мисля, че съ тѣзи милиардъ и 600 милиона лева ние ще можемъ да задоволимъ много голѣми нужди. Може нѣкой да се смущава отъ това, че дългътъ на държавата къмъ Народната банка се увеличава пакъ на 5 милиарда лева, колкото е билъ презъ 1922 г., откогато съ една политика на дефлация, за която сме били нѣкой пѣтъ осмѣждани, ние сме могли да го смѣкнемъ на 2½ милиарда. Обаче да не се забравя, че това увеличение става сега въ едно време, когато емисионниятъ ни институтъ е двойно посиленъ, понеже неговата златна наличностъ е два пѣти по-голяма отъ тая презъ 1922 г. Азъ смѣтамъ, че това смущение е нищожно спрямо облатитъ, които ще иматъ нашето стопанство и нашитъ финанси отъ проектираното изменение, спрямо резултатитъ, които ще се добиятъ отъ това изменение. Не можемъ за 1 милиардъ и 600 милиона лева да махнемъ рѣка и да кажемъ: не, ние предпочитаме дълга на нашата държава къмъ Народната банка да бѣде по-малкъ, нека платимъ 600 милиона лева лихви въ странство. Ние поне не можемъ да намѣримъ куражъ въ себе си да кажемъ това, следъ като 100-процентово се разбрахме съ Народната банка. Свърхъ туй идва и съображението, за което г-нъ Мушановъ направи намекъ, а именно: за да избѣгнемъ известни рискове, за да си дадемъ време да се приспособимъ къмъ една трансформация въ състоянието на тѣзи артикули, които изнасяме и които даватъ най-голямъ приходъ на земеделецъ-стопанинъ, и за да имаме време да можемъ да подготвимъ съ други страни увеличаването на външната ни търговия чрезъ едно измѣняване на девизния режимъ, намираме, че съ тази проектирана операция ние действуваме само въ интереситъ на стопанството, въ интереситъ на фиска, въ интереситъ на страната.

Азъ смѣтамъ, че съ вашата подкрепа ще можемъ да преминемъ презъ тази буря и че нѣма никакъвъ страхъ по тѣзи съображения, които изложихъ, да мислимъ, че ще компрометираме монетата си или пѣкъ, че ще избиемъ въ инфляция, въ каквѣто и да било смисълъ. Безъ да имамъ намѣрението да хваля това, което е направено, азъ смѣтамъ, че досега доста строго, доста здраво се държъ въ всѣко отношение, за да можемъ да се похвалимъ съ единъ националенъ доходъ, споредъ мене, съ 50% увеличение спрямо този, който бѣше въ 1934 г. или 1935 г., съ едно банкотно обращение, което има едно златно покритие сравнително по-добро, отколкото въ много други страни. И най-подире, ако нѣкого смущава това, че размѣрътъ на тѣзи банкноти, които сѣ излѣзли за образуване на тѣзи авари, размѣстването на които ще стане именно сега съ проектираната операция, е 1 милиардъ и 600 милиона лева, трѣбва да кажа, че ние въ Храноизноса имаме хвърлени 2 милиарда лева. Но когато монополизирани артикули на Храноизноса бѣдатъ продадени, ще имаме или изтегляне на банкноти или приходи отъ златни девизи, защото ние продаваме зърненитъ храни само срещу такива девизи, а не допускаме да отиватъ по клиринги.

Така че, като си даваме отчетъ за всички мѣжнотии, които ни предстоятъ, не бива да изпадаме въ краенъ пессимизмъ. Намирамъ, че положението ни въ всѣко отношение — и по отношение на стопанство, и по отношение на държавни финанси, и по отношение на бюджетъ, и по отношение на търговията ни съ чуждитъ страни, и по отношение на мѣрkitъ, които вземаме — е доста задоволително и нищо нѣма да бѣде пропуснато, нито единъ моментъ нѣма да бѣде проспанъ въ тѣзи тревожни времена, винаги навреме ще се взематъ съответнитъ мѣрки, за да излѣземъ на благополученъ край. (Ржкоплѣскания)

Следъ тѣзи разяснения, които само ми е възможно да ви дамъ сега, и обещавайки другъ пѣтъ, при други обстоятелства, да ви дамъ по-подробни освѣтления по въпроса, азъ ви моля да гласувате законопроекта, защото вървамъ, че той ще бѣде само отъ полза за нашето стопанство и за нашитъ финанси. (Ржкоплѣскания)

Председателъ Никола Логофетовъ: Г-да народни представители! Ще гласувамъ. Които приематъ параграфъ единственъ отъ законопроекта за допълнение на чл. 35, точка 17, отъ закона за Българската народна банка, както се докладва, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

Минаваме къмъ последната точка отъ дневния редъ: **Второ четене законопроекта за оставане въ сила и действие законитъ за бюджетитъ и бюджетитъ на държавата, на желѣзницитъ и пристанищата и на разнитъ фондове на държавата, включително и на Главната дирекция на строежитъ, за 1939 бюджетна година и презъ м. априль 1940 г.** Моля г-нъ докладчика да го прочете.

Докладчикъ д-ръ Георги Липовански: (Чете)

„ЗАКОНЪ

за оставане въ сила и действие законитъ за бюджетитъ и бюджетитъ на държавата, на желѣзницитъ и пристанищата и на разнитъ фондове на държавата, включително и на Главната дирекция на строежитъ, за 1939 бюджетна година и презъ м. априль 1940 г.

Членъ единственъ. Оставатъ въ сила и действие и презъ м. априль 1940 г. законитъ за бюджетитъ и бюджетитъ на държавата, на желѣзницитъ и пристанищата и на разнитъ фондове на държавата, включително и на Главната дирекция на строежитъ, за 1939 бюджетна година и то въ размѣръ на 1/12 отъ първоначално разрешенитъ кредити по редовнитъ имъ бюджети за 1939 бюджетна година.

Длъжноститъ, разрешени съ допълнителнитъ бюджетни кредити по бюджетитъ за 1939 бюджетна година, могатъ да останатъ и презъ м. априль 1940 г., като необходимитъ суми за изплащане на заплатитъ се покриватъ отъ икономитъ, които ще се осществятъ отъ съответнитъ кредити на министерството или дирекцията, предвидени за тази целъ.

Забележка. Министерствата, дирекциитъ и фондоветъ внасятъ презъ м. априль въ фонда „Пенсии за изслужено време“ следуемитъ се вноски за второто тримесечие (априль-юний 1940 г.) по чл. 38, букви „а“ и „и“ отъ закона за пенсиитъ за изслужено време, макаръ и тия вноски да надвишаватъ разрешения кредитъ отъ 1/12 за м. априль.

Безъ измѣнение.

Председателъ Никола Логофетовъ: Които приематъ заглавието на законопроекта и членъ единственъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

Г-да народни представители! Дневниятъ редъ е изчерпанъ. Идущето заседание ще бѣде утре, 6 мартъ, 15 ч.

Председателството, въ съгласие съ правителството, ви предлага следния дневенъ редъ:

Оборбение предложениата:

1. За одобрение XVIII-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21. II. 1940 г., протоколъ № 28, относно разрешаването да се изваряватъ на ракия каша отъ лѣтни плодове, зимни сливи и други прѣсни плодове, презъ времето отъ 1 февруарий до 30 априль на следната следъ производствената година.

2. За одобрение на наредбитъ-закопи, решенията и постановленията, издадени възъ основа на чл. 47 отъ конституцията, за време отъ 25 октомври 1939 г. до 23 февруарий 1940 г.

Първо четене законопроектитъ:

3. За отпускане на заемъ въ размѣръ на 75.000.000 л. отъ Пощенската спестовна каса на Главната дирекция на строежитъ.

4. За измѣнение и допълнение на закона за митницитъ.

5. За измѣнение и допълнение на закона за митнишката тарифа на вноснитъ стоки.

6. Второ четене законопроекта за одобрение и приложение на спогодбата, постигната между държавата и Лудвикъ Грауманъ отъ гр. София.

7. Одобрение решенията на прошетарната комисия, взети въ заседанията ѝ отъ 16. III, 15. V. и 16. V. 1939 г.

Които приематъ така предложениа дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събраниято приема.

Закривамъ заседанието.

(Закрито въ 18 ч. 25 м.)

Председателъ: **НИКОЛА ЛОГОФЕТОВЪ**

Секретари: **СВѢТОСЛАВЪ СЛАВОВЪ**
СТЕФАНЪ БАГРИЛОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: **ДОНЧО ДУКОВЪ**